

Jaarverslag 2017/18

Brocacef Groep NV

Brocacef Groep, gevestigd in Maarssen is een groep van ondernemingen, actief op het gebied van de gezondheidszorg. Naast de distributie van geneesmiddelen en medische producten, ontwikkelt en implementeert Brocacef Groep apotheek- en farmaceutische zorgconcepten. Bij Brocacef Groep werken ruim 4.500 medewerkers. Brocacef Groep is onderdeel van PHOENIX in Mannheim met ruim 30.000 medewerkers en van McKesson, gevestigd in San Francisco. McKesson heeft ca. 70.000 medewerkers. Zowel PHOENIX als McKesson zijn internationaal toonaangevende dienstverleners op het gebied van de gezondheidszorg.

Voor meer informatie zie: www.brocacef.nl

5 Profiel

6 Bericht van de voorzitter van de groepsdirectie

8 Verslag van de raad van commissarissen

11 Verslag van de groepsdirectie

17 Risicoprofiel Brocacef Groep NV

25 Jaarrekening

26 Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

27 Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

28 Geconsolideerde balans

30 Geconsolideerd kasstroomoverzicht

32 Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

34 Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening

49 Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening

54 Toelichting op de geconsolideerde balans

66 Toelichting op het geconsolideerde kasstroomoverzicht

72 Enkelvoudige balans

72 Enkelvoudige winst-en-verliesrekening

73 Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

80 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

82 Samenstelling van de groepsdirectie en raad van commissarissen

83 Belangrijkste deelnemingen

Alles onder één dak.

Brocacef Groep NV (hierna 'de Groep' of 'Brocacef Groep'), gevestigd in Maarssen is een groep van ondernemingen, actief op het gebied van de gezondheidszorg. Naast de distributie van geneesmiddelen en medische producten, ontwikkelt en implementeert Brocacef Groep apotheek- en farmaceutische zorgconcepten.

Tot onze zakelijke klanten behoren apothekers, apotheekhoudende huisartsen, zieken- en verpleeghuizen en dierenartsen. Voor deze klanten beschikt Brocacef Groep over een innovatieve farmaceutische groothandel en tal van overige producten en diensten om hen te ondersteunen bij de beroeps- c.q. bedrijfsuitoefening. Voor onze consumenten en zorgverzekeraars beschikken wij over een succesvolle keten van apotheken. De consument bieden wij farmaceutische zorg via onze apotheekketen en via zorg aan huis op het gebied van specialistische geneesmiddelen en medische producten.

Gedurende het boekjaar behaalden wij een omzet van ruim EUR 2,0 miljard die daarmee ruim 4% boven de omzet van 2016/17 uitkwam.

Aan het eind van het boekjaar bestond de apotheekorganisatie uit 271 apotheken die volledig in eigendom waren (31 januari 2017: 268), 39 apotheken waarvan de Groep meer dan 50% van de aandelen bezat (31 januari 2017: 30), 12 apotheken waarvan de Groep 50% of minder bezat (31 januari 2017: 14) en 2 poliklinische apotheken waarvan de Groep minder dan 50% van de aandelen bezat (31 januari 2017: 2).

De levering van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen aan apotheken, apotheekhoudende huisartsen, zieken- en verpleeghuizen en consumenten geschiedde vanuit vijf distributiecentra, waarvan er één gesloten is aan het einde van het boekjaar.

Bericht van de voorzitter van de groepsdirectie

Het jaar 2017/18 heeft vrijwel volledig in het teken gestaan van de integratie van Brocacef Groep en Mediq Apotheken Nederland. Meer dan 100 projecten stonden op de rol om binnen anderhalf jaar af te ronden. Nu, anderhalf jaar na de goedkeuring van de Autoriteit Consument en Markt, kunnen we concluderen dat alle projecten succesvol zijn afgerond. Een enorme prestatie waar wij met zijn allen heel trots op mogen zijn.

Alle oud-Mediq Apotheken zijn gerebrand en uitgerust met dezelfde systemen en processen. Binnen de logistiek is een aantal vestigingen gesloten (Almere, Groningen en Oss) en op het gebied van ICT zijn diverse systemen samengevoegd daar waar andere systemen zijn uitgeschakeld. Brocacef Ziekenhuis-farmacie heeft MIA succesvol geïntegreerd en Brocacef Supplies en Services heeft alle goedkeuringen binnen om het Mediq private label om te zetten naar ons huismerk Livsane. Brocacef Maatmedicatie heeft Systemfarma I in Sliedrecht gesloten en is volop bezig met de verplaatsing van Systemfarma II naar Amersfoort. Daarnaast zijn er nog legio projecten te noemen die ook op tijd en binnen budget zijn afgerond. Een prestatie van formaat, zeker als je weet dat de 'normale business' gewoon door ging. Zo is de groei van BENU Direct spectaculair te noemen en heeft de groothandel een groot aantal nieuwe klanten kunnen verwelkomen.

Een prestatie om trots op te zijn!

Onze klanten in de markt van apotheken en ziekenhuizen hebben niets of nauwelijks iets gemerkt van de integratieperikelen. Alle audits van de inspectie zijn succesvol doorlopen en alle ISO-certificaten zijn verlengd. Daarnaast zijn we op het acquisitievlak ook succesvol geweest en hebben we diverse apotheken aangekocht en hebben we een activiteit geacquireerd welke gespecialiseerd is in de levering van compressie-, litteken- en wondproducten.

Ook de businesscase die opgesteld is ten tijde van de acquisitie van Mediq Apotheken Nederland, staat nog fier overeind. Zoals destijds al toegezegd, hebben we inmiddels fors geïnvesteerd in onze dienstverlening en zorg aan onze klanten door de vrijgekomen middelen als gevolg van behaalde synergiën.

Op het gebied van duurzaamheid heeft Brocacef Groep een aantal besluiten genomen en inmiddels uitgevoerd. Zo is het dak van ons distributiecentrum in Eindhoven volledig bedekt met zonnecollectoren.

2017/18 was een jaar waarin we veel gevergd hebben van onze medewerkers en de focus veelal intern gericht was. Dat heeft van iedereen veel inspanning gevraagd. De wetenschap dat we deze fase zo succesvol doorlopen hebben, geeft weer nieuwe energie om de volgende stappen te zetten en de focus weer naar buiten te leggen. In het komende jaar gaan we onze ambitie definitief bepalen en de strategie ontwikkelen om daadwerkelijk invulling te kunnen geven aan ons marktleiderschap. Ik ben trots op onze medewerkers en op wat we het afgelopen jaar samen hebben weten te bereiken.

Met vriendelijke groet,

Peter de Jong

Verslag van de raad van commissarissen

Hierbij bieden wij u de jaarrekening en het daarbij behorende jaarverslag van Brocacef Groep NV over het boekjaar 2017/18 aan. Ernst & Young Accountants LLP heeft de jaarrekening gecontroleerd en voorzien van een goedgekeurde controleverklaring.

Gedurende het verslagjaar heeft de groepsdirectie onze raad op de hoogte gehouden van de gang van zaken in de onderneming. Wij hebben daarbij zoals gebruikelijk aandacht besteed aan de ontwikkelingen in de gezondheidszorg in het algemeen en die in de geneesmiddelensector in het bijzonder.

Er is veel aandacht besteed aan de uitdagingen waar Brocacef Groep voor stond

Naast het strategisch beleid, de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag is er veel aandacht besteed aan de uitdagingen waar Brocacef Groep in 2017/18 voor stond, namelijk de integratie van twee grote, min of meer gelijkwaardige, bedrijven binnen de farmaceutische branche. Met name de diversiteit van de bedrijfsactiviteiten, de omvang van beide bedrijven en de complexiteit van alle systemen en processen was voor het management een stevige opdracht. Daarnaast hebben wij als Raad van Commissarissen nauwlettend gevolgd of de klanten van Brocacef Groep geen hinder zouden ondervinden van de integratieperikelen.

Als Raad van Commissarissen kunnen we op dit moment concluderen dat er door alle medewerkers van Brocacef Groep een geweldige prestatie is geleverd om de integratie tot een succesvol einde te brengen zonder enige wanklank of klantverlies. Op dit moment staat er een marktleider van formaat in onze branche wat de komende jaren heel veel kansen biedt voor zowel het bedrijf zelf als voor de gehele branche. Zo ligt voor Brocacef Groep het niveau om te investeren in de farmaceutische zorg in Nederland fors hoger dan voorheen. Zoals met het management afgesproken, wordt een groot deel van de behaalde synergiën opnieuw geïnvesteerd in verbetering van de klanttevredenheid en de te leveren zorg aan al onze klanten. Als Raad van Commissarissen delen wij die visie en zijn we trots op de bereikte resultaten.

Onze bijzondere waardering gaat uit naar de groepsdirectie die dit alles zeer professioneel heeft gemanaged. Daarnaast een speciaal woord van dank aan de medezeggenschap die mede dankzij hun positief-kritische blik en een forse tijdsinvestering alle adviesaanvragen en instemmingsverzoeken heeft kunnen verwerken en daarmee een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan dit succes.

In de samenstelling van de Raad van Commissarissen is gedurende het verslagjaar geen verandering opgetreden.

Maarssen, 17 mei 2018

De raad van commissarissen

Oliver Windholz, voorzitter

Stefan Herfeld

Brian Tyler

Roger Sorel

Verslag van de groepsdirectie

De directie van de onderneming biedt hierbij haar jaarverslag aan voor het boekjaar dat geëindigd is op 31 januari 2018.

Marktpositie Brocacef Groep

Brocacef groep is actief in vele markten binnen de farmaceutische markt. Een (deel)markt is voor ons interessant als we marktleider kunnen zijn of worden of een tweede positie kunnen innemen. Een deelmarkt zonder dit vooruitzicht is voor Brocacef Groep in principe niet interessant. Op onze twee grootste deelmarkten zijn we absoluut marktleider. Binnen de totale groothandelsmarkt lag ons marktaandeel in december 2017 op 26,3%. Binnen retail bezitten we 271 volledige eigendomsapotheken, 51 apotheken waarvan we niet volledig eigenaar en zijn er 181 aangesloten partners. Naast onze traditionele markten zoals groothandel, apotheken, blistering, bereidingen en pre-wholesale wordt de online markt voor ons de nieuwe uitdaging. In het komende jaar gaan we daar fors in investeren om in 2018 ook op die deelmarkt een prominente rol te kunnen spelen.

Marktontwikkelingen algemeen

Aantal apotheken

In januari 2017 waren in Nederland 1994 openbare apotheken gevestigd. In 2016 kwamen er per saldo 13 apotheekvestigingen bij. Gedurende het afgelopen jaar openden 33 nieuwe apotheekvestigingen hun deuren. Tegenover het aantal van 33 nieuw gevestigde apotheken staan 20 apotheken die hun deuren voorgoed sloten. Eén daarvan was een poliklinische apotheek. Gezien de groei van het aantal inwoners in Nederland (+ 200.000 in 2016) en de toenemende vraag naar zorg is het aantal van 13 nieuwe apotheken veel lager dan verwacht. Dit past echter bij de trend van de afgelopen vijf jaar waarbij het aantal (openbare) apotheken nauwelijks toenam. Dit komt met name door de financiële druk op apotheken in de afgelopen jaren.

(Bron: SFK)

Betaalbaarheid en contractering apotheekzorg

De kosten voor apotheekzorg zijn in de jaren na de invoering van vrije prijzen voor extramurale farmacie in 2012 licht gedaald. Na 2014 laat de ontwikkeling van de uitgaven voor deze zorg weer een stijgende lijn zien. Ook blijkt dat apothekers steeds vaker contracten met zorgverzekeraars sluiten via een collectief. Dit blijkt uit de monitor Betaalbaarheid en contractering extramurale farmacie van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZA). In de apotheekzorg gaat jaarlijks ruim 4,5 miljard euro om. Dat is iets meer dan duizend euro gemiddeld voor elke patiënt die geneesmiddelen gebruikt.

De totale uitgaven aan apotheekzorg namen van 2012 tot 2014 met ruim 5 procent af. Deze daling werd met name veroorzaakt door de overheveling van de bekostiging van een aantal dure geneesmiddelen naar de ziekenhuisbudgetten.

Stijgende lijn

De ontwikkeling van de totale uitgaven aan apotheekzorg laat vanaf 2015 weer een stijgende lijn zien. Deze kostenstijging komt voor een belangrijk deel door een stijging van de kosten voor geneesmiddelen ter behandeling van hepatitis C en trombose. Vanaf 2017 dalen deze kosten weer, omdat de behandeling van de meeste mensen met hepatitis C inmiddels is afgerond.

Collectieven

De ongeveer 2.300 apotheken en apotheekhoudende huisartsen in Nederland hebben in 2017 in totaal ruim 18.000 contracten met zorgverzekeraars afgesloten. De inkoop van apotheekzorg verloopt steeds vaker via een collectief. Het aandeel van de contracten dat via een collectief tot stand komt, steeg van 86 procent in 2014 naar bijna 93 procent in 2017.

(Bron: NZA)

Onze activiteiten

BENU Apotheken

BENU Apotheken is met ruim 300 eigendoms-apotheken en bijna 200 partnerapotheken een keten van bijna 500 apotheken die aan meer dan 4 miljoen klanten service en kwaliteit biedt bij het verstrekken van geneesmiddelen, medische hulpmiddelen en zelfzorgartikelen en de hieraan gerelateerde zorgverlening. De ambitie van BENU Apotheken is om de best beoordeelde apotheekketen van Nederland te worden. De keten bestaat uit eigendomsapotheken en partners, zelfstandige apothekers die hun voordeel doen met onze kennis en kunde in de eerstelijns farmacie en gebruik willen maken van de voordelen van de schaalgrootte die wij met onze keten realiseren.

BENU Direct

BENU Direct levert medische hulpmiddelen aan klanten thuis en in zorginstellingen. In het afgelopen jaar heeft BENU Direct wederom een groei van het aantal klanten gerealiseerd en zijn er belangrijke operationele verbeteringen gerealiseerd ten aanzien van klantbediening, mede door het nieuwe e-commerce platform: benudirect.nl. In 2017 hebben 86.000 klanten medische hulpmiddelen van BENU Direct ontvangen. Daarnaast heeft BENU zich door de acquisitie van DeclaCare gedurende 2017 ook gespecialiseerd in de levering van compressie-, litteken- en wondproducten.

Brocacef Groothandel

Brocacef Groothandel levert geneesmiddelen en medische producten en ondersteunt haar klanten om de zorgverlening in het ziekenhuis, de apotheek, de artspraktijk, de veterinaire praktijk of in de instelling zo optimaal mogelijk in te vullen.

De distributie naar de afnemers vindt plaats volgens het ‘temperature controlled last mile distribution’ principe, zodat de geneesmiddelen volgens de meest recente GDP-eisen vervoerd worden.

Brocacef Maatmedicatie

Brocacef Maatmedicatie houdt zich bezig met het per inname-moment verpakken van geneesmiddelen voor patiënten thuis en in zieken- en verpleeghuizen. Brocacef Maatmedicatie beschikt over de nieuwste apparatuur om medicatie op maat in medicatierollen te verpakken. De medicatierollen verhogen de medicatieveiligheid en vergroten de therapietrouw. Daarnaast brengen de medicatierollen gemak voor patiënt en verpleging/verzorging.

Brocacef Supplies & Services

Brocacef Supplies & Services is een ondernemende en innovatieve partner. Het totaal-concept aan producten en diensten van Brocacef Supplies & Services is onder te verdelen in de segmenten LIVSANE, verpakkingen, drukwerk en techniek. Onder techniek vindt levering, installatie en onderhoud van apparatuur plaats, alsmede ICT-dienstverlening. Brocacef Supplies & Services is hiermee uniek binnen de apotheekmarkt en biedt haar klanten naast producten en apparatuur ook een eigen en op maat gesneden ICT-dienst-verlening en technische service. De onderneming is voornamelijk actief binnen de extra- en intramurale markt en levert daarnaast aan de industrie.

Brocacef Ziekenhuisfarmacie

Brocacef Ziekenhuisfarmacie is specialist in integrale farmaceutische dienstverlening aan instellingen in de gezondheidszorg, zoals psychiatrische instellingen, verpleeg- en verzorgingshuizen, verslavingszorg en gehandicaptenzorg. Het gaat hierbij onder andere om de receptverwerking, medicatiecontrole en aflevering van de geneesmiddelen. Daarnaast is Brocacef Ziekenhuisfarmacie gespecialiseerd in het bereiden en doorleveren van apotheekbereidingen.

Brocacef Healthcare Logistics

Brocacef Healthcare Logistics, is een gespecialiseerde en innovatieve dienstverlener voor pre-wholesale en supply chain oplossingen voor de farmaceutische, medische hulpmiddelen en veterinaire industrie. Brocacef Healthcare Logistics maakt gebruik van het internationale kennisnetwerk van Phoenix Groep. Brocacef Healthcare Logistics biedt haar opdrachtgevers in de Benelux logistieke diensten aan zoals inslag, opslag, pick & pack en distributie tot aan volledig financieel management. We leveren dagelijks aan groothandels, ziekenhuizen en apotheken via ons eigen temperatuur gecontroleerd transport.

Medezeggenschap

Ook in het boekjaar 2017/18 hebben wij intensief samengewerkt met de medezeggenschap van Brocacef Groep N.V.. In afwachting van de verkiezingen voor de nieuw samen te stellen ondernemingsraden in 2018 hebben de leden van de ondernemingsraad van (oud) Mediq Apotheken Nederland ook dit boekjaar geparticipeerd in de medezeggenschapsorganen van Brocacef.

Naast de meer gangbare zaken is de medezeggenschap betrokken geweest bij de verdere samenvoeging van bedrijven in verband met de overname in 2016 door Brocacef Groep N.V. van Mediq Apotheken Nederland B.V. en de daaraan verbonden ondernemingen. Het betrof hier onder andere de logistieke activiteiten en de activiteiten voor het verpakken van geneesmiddelen voor patiënten thuis en in verpleeghuizen. Verder heeft de medezeggenschap een rol gespeeld bij de juridische integratie van ondernemingen en bij de harmonisatie van arbeidsvoorwaarden in verband met de genoemde overname. Aan de medezeggenschap zijn in dit kader vaak gecompliceerde advies- en instemmingsaanvragen voorgelegd. De medezeggenschap heeft, soms onder voorwaarden, positief geadviseerd of instemming verleend.

Resultatenontwikkeling

Mede doordat Mediq Apotheken Nederland, overgenomen in juni 2016, voor een volledig jaar werd opgenomen in de cijfers van de Groep nam de omzet verder toe gedurende het boekjaar. Anderzijds werd door de Autoriteit Consument en Markt als voorwaarde bij deze overname gesteld dat wij gedwongen 38 apotheken (30 in volledige eigendom, 3 meerderheidsapotheken en 5 apotheken waar de Groep een belang van 50% of minder had) moesten verkopen. Naast de gedwongen verkoop van apotheken kregen wij een groothandelsverbod voor een groot aantal franchisers waardoor wij afscheid moesten nemen van deze klanten gedurende minimaal 2 jaar. De verkoop van apotheken heeft eind vorig boekjaar en begin van het huidige boekjaar plaatsgevonden en het gedwongen afscheid van franchisers heeft voornamelijk aan het einde van vorig boekjaar plaatsgevonden. Het segment Retail steeg in absolute getallen het sterkst in omzet met een toename van bijna EUR 107 miljoen (+ 16,9%). Door de hogere omzet aan onderlinge leveringen viel de uiteindelijke omzet groei voor de Groep uit op bijna EUR 84 miljoen (+ 4,3%).

Het resultaat uit bedrijfsactiviteiten nam toe met EUR 17,6 miljoen (+ 42,4%) naar EUR 58,9 miljoen. De bedrijfskosten stegen hierin met EUR 46,2

miljoen (+ 13,4%) als gevolg van een volledig jaar Mediq Apotheken Nederland enderzijds met het realiseren van synergetische voordelen anderzijds.

De financieringslasten bleven op een nagenoeg gelijk niveau als vorig boekjaar.

Het resultaat uit geassocieerde deelnemingen nam toe met EUR 0,5 miljoen (+ 59,0%) als gevolg van een volledig jaar Mediq Apotheken Nederland.

Het resultaat voor belastingen over het boekjaar 2017/18 liet hierdoor een toename van EUR 17,9 miljoen (+ 58,5%) zien.

Het boekjaar kende evenals het vorige boekjaar een belastingdruk van 27,0% (2016/17: 39,9%) ten opzichte van 25% nominaal. Deze hogere belastingdruk is ook gedurende het boekjaar voornamelijk veroorzaakt door de verkoop van apotheken waarbij de fiscale winst hoger was dan de commerciële winst.

Het aan eigenaars toe te rekenen resultaat van minderheidsbelangen nam toe met bijna EUR 1,0 miljoen (+ 47,6%), eveneens door een volledig jaar Mediq Apotheken Nederland.

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt voorgesteld het resultaat na belastingen over 2017/18 als volgt te bestemmen: een bedrag ad EUR 21,1 miljoen toevoegen aan de overige reserves en het resterende bedrag ad EUR 11,4 miljoen als dividend uit te keren.

Kasstroom

Het boekjaar 2017/18 kende een positieve kasstroom uit operationele bedrijfsactiviteiten van EUR 42,2 miljoen, voornamelijk door het positieve resultaat na belastingen. De positieve kasstromen zijn gebruikt ter financiering van investeringen (EUR 24,2 miljoen) in onder andere apotheken en een onderneming in de wondverzorging. Daarnaast is de positieve kasstroom gebruikt voor uitbetaling van dividend (EUR 9,1 miljoen) en als verlaging van de netto financieringsschuld bij de PHOENIX groep (EUR 9,5 miljoen).

Financiering

De solvabiliteit bedroeg per 31 januari 2018 43,7% (31 januari 2017: 40,5%). In totaal nam het eigen vermogen toe met EUR 22,7 miljoen dankzij het positieve resultaat (EUR 35,4 miljoen), met anderzijds dividenduitkeringen (EUR 9,1 miljoen) en uitbreidingen van minderheidsbelangen (EUR 3,7 miljoen).

Livsane producten

De leningen en overige financieringsverplichtingen namen gedurende het boekjaar toe met EUR 2,3 miljoen door af te wikkelen goodwill posities en bedroegen per 31 januari 2018 EUR 286,1 miljoen (31 januari 2017 EUR 283,8 miljoen). In verband met een financieringsoverschot werd er per eind boekjaar EUR 17,8 miljoen (31 januari 2017 EUR 8,6 miljoen) uitgezet bij PHOENIX PIB International Beteiligungs GmbH, de netto financieringsverplichtingen daalden daarmee met EUR 6,9 miljoen. De positieve ontwikkeling van de netto financieringsverplichtingen is voornamelijk het gevolg van het positieve resultaat over het boekjaar.

Medewerkers

Het aantal vaste medewerkers per einde boekjaar bedroeg 4.516 (3.419 FTE), dit is een daling van 149 medewerkers (119 FTE) ten opzichte van vorig jaar toen er 4.665 (3.538 FTE) waren. Deze daling is voornamelijk veroorzaakt door sluiting van vestigingen in het groothandel segment en door de realisatie van synergetische voordelen op het gebied van personeel en verbeterde processen.

Investerings

Het afgelopen boekjaar heeft de Groep geïnvesteerd in zowel materiële vaste activa (EUR 10,7 miljoen) als in overige immateriële vaste activa (EUR 2,9 miljoen). De investeringen in zowel materiële- als materiële vaste activa omvatten naast de reguliere vervangingsinvesteringen onder meer investeringen ten behoeve van de verdere integratie van Mediq Apotheken Nederland in de bestaande distributiecentra.

Risicomanagement

De groepsdirectie vormt het bestuur van de onderneming en draagt daarvoor de statutaire verantwoordelijkheid. Tot hun taakgebieden behoren onder meer de strategievorming, het beleid ter realisatie van de ondernemingsdoelstellingen, het bijbehorende risicoprofiel, de externe verantwoording en de opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen. Wij leggen hierover verantwoording af aan de raad van commissarissen. Wij inventariseren bedrijfsrisico's, schatten de waarschijnlijkheid en mogelijke impact daarvan in en treffen zo mogelijk maatregelen ter afdekking of vermindering van deze risico's en bewaken de tijdige afwikkeling daarvan. De realisatie van onze doelstellingen is onder meer afhankelijk van externe economische factoren, marktontwikkelingen, regelgeving en andere factoren. De Groep is uit hoofde van het gebruik van financiële instrumenten blootgesteld aan de volgende risico's:

- 📌 kredietrisico
- 📌 liquiditeitsrisico
- 📌 marktrisico

In dit onderdeel van de toelichting wordt informatie gegeven over de blootstelling van de Groep aan elk van de hierboven genoemde risico's, de doelstellingen, grondslagen en procedures van de Groep voor het beheren en meten van deze risico's alsmede het kapitaalbeheer van de Groep. Daarnaast zijn in deze geconsolideerde jaarrekening nadere kwantitatieve toelichtingen opgenomen. Er zijn ten opzichte van vorig jaar geen wijzigingen in het beleid en de beheersing van de Groep ten aanzien van deze risico's.

Risicobeheerkader

Het risicobeleid van de Groep heeft als doel de risico's waarmee de Groep zich geconfronteerd ziet in kaart te brengen en te analyseren, passende risicolimieten en -controles te bepalen om de risico's en naleving van de limieten te bewaken. Beleid en systemen voor risicobeheer worden regelmatig geëvalueerd en waar nodig aangepast aan veranderingen in de marktomstandigheden en de activiteiten van de Groep. De Groep streeft ernaar om door middel van haar standaarden en procedures met betrekking tot training en management een gedisciplineerde en constructieve beheersomgeving te ontwikkelen waarin alle medewerkers hun rol en ook hun verplichtingen begrijpen.

Kredietrisico

Kredietrisico beschrijft het risico dat een partij bij een financieel instrument niet aan zijn contractuele verplichtingen kan voldoen en dus een financieel verlies voor de Groep veroorzaakt. Kredietrisico omvat zowel het directe risico op wanbetaling en het risico dat de kredietwaardigheid van de tegenpartij zal verslechteren, evenals de concentratie van risico's.

De maximale blootstelling van de activa aan kredietrisico is gelijk aan de boekwaarde van elke categorie van activa. Het niveau van kredietrisico uit operationele activiteiten wordt bewaakt en in toom gehouden door een debiteurenbeheer systeem. Het risico van wanbetaling wordt laag geschat voor de Groep omdat onze voornaamste klanten (apothekers, apotheekhoudende huisartsen en zieken- en verpleeghuizen) over het algemeen een goede kredietwaardigheid hebben. Ondanks een aantal grotere klanten, is onze klantbasis breed gespreid met kleine hoeveelheden van vorderingen toe te rekenen aan elk individu of entiteit. Het maximale kredietrisico is gelijk aan de boekwaarde van elk financieel instrument op de

4
miljoen
klanten

Marktleider op
onze twee grootste
deelmarkten

2

EUR
miljard omzet

ca. 4.500
FTE

ca. 500
Apotheken

Alles onder
één dak

balans, bestaande uit leningen aan geassocieerde deelnemingen, vorderingen op verbonden partijen, overige vorderingen en handelsvorderingen (31 januari 2018: EUR 234,0 miljoen; 31 januari 2017: EUR 258,5 miljoen).

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat de Groep problemen krijgt om te voldoen aan haar verplichtingen uit hoofde van in contanten of andere financiële activa af te wikkelen financiële verplichtingen. De uitgangspunten van het liquiditeitsrisicobeheer zijn dat er voor zover mogelijk voldoende faciliteiten worden aangehouden om te kunnen voldoen aan de huidige en toekomstige financiële verplichtingen, in normale en moeilijke omstandigheden, en zonder dat daarbij onaanvaardbare verliezen worden gelopen of de reputatie van de Groep in gevaar komt. Als onderdeel van PHOENIX Pharma SE (verder ‘PHOENIX’) heeft de Groep beschikking over een leningsfaciliteit. De te betalen rente bedraagt EURIBOR plus 332,0 basispunten.

Marktrisiko

Marktrisiko betreft het risico dat de inkomsten van de Groep nadelig worden beïnvloed door veranderingen in marktprijzen, zoals valutakoersen, rentetarieven en aandelenkoersen. Het beheer van het marktrisiko heeft tot doel de marktriscopositie binnen aanvaardbare grenzen te houden bij een optimaal rendement.

Renterisiko

Renterisiko’s ontstaan als gevolg van mogelijke veranderingen in de marktrente en kunnen tot een verandering in de reële waarde leiden in het geval van vastrentende financiële instrumenten en kunnen leiden tot schommelingen in de betalingen in het geval van variabele rentedragende financiële instrumenten. De Groep heeft zich niet ingedekt tegen schommelingen in de marktrente vanwege de sterke eigen-vermogenspositie en daarmee worden de gevolgen van deze risico’s beperkt geacht.

Indien de rentepercentages met 1% zouden toenemen, zou dit leiden tot een extra financieringslast van circa EUR 2,7 miljoen.

Valutarisiko

Valutarisiko’s zijn voor de Groep nagenoeg nihil aangezien de activiteiten zich voornamelijk concentreren in Nederland.

Overige marktprijsrisico’s

Prijsrisico’s omvatten risico’s op daling van de prijzen als gevolg van onder andere de Wet Geneesmiddelen Prijzen (WGP) en het uit patent raken van medicatie. De WGP is relevant voor de Groep aangezien de vergoedingssystematiek voor genees- en medische middelen in belangrijke mate hiermee door de overheid en verzekeraars bepaald wordt. De Groep houdt per artikelgroep de marges in de gaten en gaat hierover in overleg met de verantwoordelijke instanties om margeverlies te beperken en waar mogelijk te verbeteren en te optimaliseren.

Naast de hiervoor genoemde financiële risico’s uit hoofde van het gebruik van financiële instrumenten onderkennen wij meerdere bedrijfsrisico’s waarvan wij de risico’s als gevolg van acquisities en de impact van ICT-systemen/datakwaliteit als grootste risico’s onderkennen. Alle risico’s zijn in het risicoprofiel hieronder opgenomen.

Acquisities

Ondanks alle voorzorgsmaatregelen en onderzoeken wordt met acquisities meestal meer risico gelopen dan met autonome groei. Door bijvoorbeeld cultuurverschillen en door ICT-integraties kan veel waarde vernietigd worden doordat waardevolle personen de onderneming verlaten of doordat (nieuwe) systemen niet goed geïntegreerd worden waardoor de business hinder ondervindt. Acquisities ziet de Groep als wezenlijk onderdeel van onze (groei)strategie. De risico’s die zich daarbij voordoen mitigeren wij zoveel mogelijk door telkens een zorgvuldig (pre-)overnameproces te doorlopen en veel aandacht te schenken aan de post-overnamefase. Veel risico’s en hun (financiële) impact kunnen daarmee worden verlaagd.

Elke overname is anders, maar aan het overname-proces de Groep steeds weer dezelfde hoge eisen. Dat proces is er op gericht de risico’s en kansen in een vroegtijdig stadium in beeld te brengen. Om de kans op tegenvallers achteraf te vermijden voeren wij due diligence onderzoeken uit, waar nodig ondersteund door externe adviseurs. Indien niet voldaan kan worden aan onze eisen in deze fase, zal de Groep niet tot de acquisitie overgaan.

Onmiddellijk na overname stelt de directie een integratieteam samen. In deze fase is er aandacht voor alle stakeholders. Het overbrengen van de cultuurwaarden van Brocacef Groep heeft daarin een centrale plaats. Uitgangspunt is dat we de backoffice van het geacquireerde bedrijf zo veel mogelijk overbrengen naar de centrale organisatie en backoffice systemen van Brocacef Groep.

Risicoprofiel Brocacef Groep NV

	Risico Beheer Kader	Risico	Maatregelen/ inschatting	Risico- inschatting				
				Laag				Hoog
Financieel risicobeheer uit hoofde van gebruik van financiële instrumenten	Kredietrisico	Wanbetaling/ Faillissement	Kredietwaardigheidschecks					
			Strikt debiteurenbeheer					
			Samenwerking incassobureaus					
	Liquiditeitsrisico	Onvoldoende financiële middelen	Langlopende faciliteit PHOENIX					
			Spreiding van kortlopende leenfaciliteiten bij zowel PHOENIX als ING-Bank					
	Marktrisiko	Renterisiko	Laag risicoprofiel PHOENIX (S&P: BB+ with stable outlook)					
		Valutarisiko	Beperkte handel buiten EUR					
		Prijsrisico	Margebeoordeling per productgroep					
Financieel risicobeheer uit hoofde van overige risico's	Acquisities	Financieel Risico	Due diligence onderzoek					
		Cultuurverschillen	Overbrengen van de cultuurwaarden vanuit de Groep					
		ICT-integratie	Vooronderzoek in (pre-) integratieproces					
	ICT-systemen/ Datakwaliteit	Afhankelijkheid ICT	Externe opslag data					
			Backup- en recoveryprocedure					
			Centralisatie (kenniscentrum)					
		Privacywetgeving (m.n. patiëntgegevens)	Toegangsbeveiliging/-afscherming					
		Cybercrime	Toegangsbeveiliging/-afscherming					
			Backup- en recoveryprocedure					

ICT-systemen en Datakwaliteit

Goed werkende ICT-systemen in combinatie met kwaliteit van de gebruikte data zijn cruciaal voor ons bedrijf. Dat houdt veel meer in dan continuïteit van de gegevensverwerking. Het gaat ook om de integriteit van de data en programmatuur en het daaraan gekoppelde besluitvormingsproces. De hoeveelheid klanten, producten, locaties, leveranciers en de onderlinge afhankelijkheid maken dit een complex systeem, maar tegelijkertijd biedt dit soort systemen ons een duidelijk competitief voordeel. Niet of niet goed werkende systemen en/of cybercrime kunnen de continuïteit van de gehele onderneming binnen relatief korte tijd bedreigen. We nemen dan ook vergaande maatregelen om de kans hierop te minimaliseren. Data en datakwaliteit zijn van groot belang voor een soepele bedrijfsvoering en voor de informatie die wij uitwisselen met onze klanten en leveranciers. Bovendien worden strikte wettelijke eisen gesteld op het gebied van data en privacy (m.n. patiëntgegevens), waardoor ook de bescherming van data veel aandacht krijgt. We investeren jaarlijks veel tijd en geld in verdere optimalisatie en beveiliging van de centrale geïntegreerde ICT backoffice met een focus op continuïteit, stabiliteit en de mogelijkheid om flexibel op te schalen. Dat geldt voor zowel de standaardapplicaties die we gebruiken als voor de door onszelf op maat gemaakte toepassingen. Beveiliging van buiten naar binnen en beveiliging van binnenuit blijven actuele thema's in een verder digitaliserende wereld waarin het risico op cybercrime steeds groter wordt. Dat beschermt onze systemen en data redelijkerwijs tegen de vele verschijningsvormen van cybercriminaliteit. Wij hebben het afgelopen jaar samen met PHOENIX Pharma SE gewerkt aan het centraliseren van onze ICT- en Data-architectuur om zo de continuïteit van gegevensverwerking en informatiebeveiliging verder te optimaliseren.

Corporate governance

Brocacef Groep NV geldt volgens de regels van het Burgerlijk Wetboek als structuurvennootschap, hetgeen betekent dat de bepalingen van Titel 4, afdeling 6 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek op haar van toepassing zijn. Artikel 2:162 van het Burgerlijk Wetboek geldt niet voor Brocacef Groep N.V.

In de in 2016 herziene Nederlandse corporate governance code zijn principes en best practice bepalingen opgenomen die de verhouding reguleren tussen de groepsdirectie, de raad van commissarissen en algemene vergadering/aandeelhouders. Naleving van de code is voorgeschreven voor Nederlandse beursgenoteerde

vennootschappen. Hoewel de aandelen van Brocacef Groep N.V. niet beursgenoteerd zijn, onderschrijven wij de uitgangspunten van deze code. Zo is Brocacef Groep N.V. een lange termijn samenwerkingsverband van diverse bij de vennootschap betrokken stakeholders. De uitwerking in de code is niet altijd toepasselijk onder meer doordat Brocacef Groep N.V. alleen aandelen op naam kent en slechts twee aandeelhouders heeft.

Binnen de PHOENIX groep is een interne accountantsdienst aangesteld die een onafhankelijke, objectieve functie vervult en die (aanvullende) zekerheid verschaft omtrent de beheersing, effectiviteit, efficiency en compliance van de bedrijfsvoering. De interne accountantsdienst controleert periodiek onderdelen van de Groep. Gedurende het boekjaar heeft er geen intern onderzoek plaatsgevonden.

Gedragscode, anti omkopings- en corruptiebeleid en eerlijke concurrentie

Om zakelijk gerespecteerd en succesvol te zijn, is correct gedrag in de omgang met onze relaties en collega's van groot belang. Dit is een algemeen geldend uitgangspunt, niet alleen binnen onze organisatie maar ook bij onze aandeelhouders. Om iedere werknemer binnen de Groep op de hoogte te brengen wat er wel en wat er niet van hem verwacht wordt, zijn drie codes opgesteld, die iedereen geacht wordt na te leven. Het gaat om de gedragscode, het anti-omkoping en anti-corruptiebeleid alsmede het beleid inzake eerlijke concurrentie. Medewerkers krijgen regelmatig informatie en onder meer voorlichting bij indiensttreding. Het toezicht op de naleving van de regels is nationaal georganiseerd. De Groep heeft hiervoor een compliance commissie en een compliance officer.

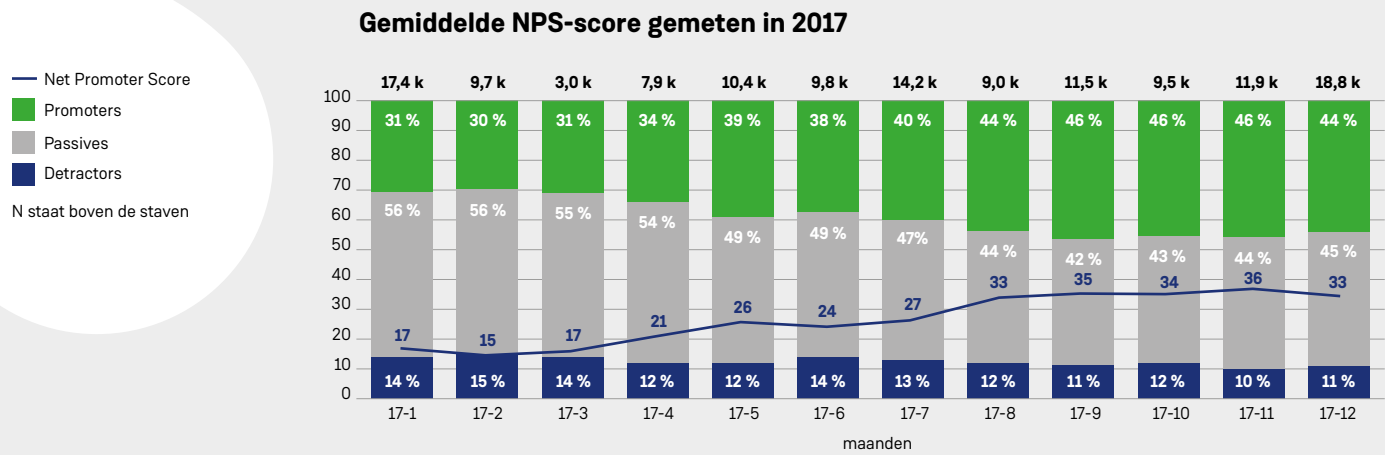
Klokkenluidersregeling

Per 1 juli 2016 is de Wet Huis voor klokkenluiders (wet HVK) in werking getreden. De wet introduceerde rechtsbescherming voor klokkenluiders en de oprichting van een nieuwe instantie, het Huis voor klokkenluiders.

Werkgevers die in de regel ten minste 50 medewerkers in dienst hebben, zijn verplicht een klokkenluidersregeling vast te stellen. Brocacef heeft al sinds 2014 de openbare mogelijkheid geboden om misstanden te melden via een Integrity Platform.

In aanvulling op deze (anonieme) meldingsmogelijkheid heeft Brocacef in 2016 een schriftelijke klokkenluidersregeling vastgesteld.

De Klokkenluidersregeling Brocacef voldoet aan alle wettelijke vereisten zoals opgenomen in de wet Huis voor klokkenluiders. Daarnaast bevat de regeling diverse aanvullende bepalingen om het goed omgaan met het melden van een vermoeden van een misstand in de praktijk te waarborgen.

In het boekjaar 2017/2018 heeft er geen melding plaatsgevonden.

Sanction compliance

Bedrijven mogen geen zaken doen met personen of bedrijven die staan vermeld op een internationale verboden lijst – ook wel ‘sanctielijst’ genoemd. Hierop staan bijvoorbeeld personen die verdacht worden van terrorisme. Deze internationale regelgeving is ingesteld om witwaspraktijken en terrorismefinanciering te bestrijden. In 2017 heeft PHOENIX besloten in alle bedrijven waaronder de Groep een geautomatiseerde tool in te zetten voor het screenen van deze lijsten. Deze screening wordt ook wel Sanction Compliance genoemd. Vanaf december 2017 is de Groep aangesloten op deze softwaretool die zorgt voor een automatische controle van zakenrelaties. Er worden geen gegevens van medewerkers en consumenten gescreend.

PHOENIX heeft in januari 2018 de PHOENIX Sanctions Compliance Policy vastgesteld. PHOENIX beoogt hiermee haar medewerkers bekend te maken met de handelsbeperkingen en het risico af te dekken van verboden transacties, boetes en negatieve publiciteit.

Onderzoek en ontwikkeling

De Groep houdt zich niet bezig met onderzoek en ontwikkeling van bijvoorbeeld medicatie. De verslaggeving hieromtrent is daarom niet van toepassing voor de Groep.

Kwaliteit en zekerheid

In 2017 zijn na de integratie van de bestaande kwaliteitsmanagementsystemen van voormalig BENU en voormalig Mediq de drie bestaande Multi-site certificaten samengevoegd tot één nieuw Multi-site Certificaat. Dit certificaat is getoetst op de nieuwe HKZ-norm 2015. De transitieaudit op het hoofdkantoor is zonder tekortkomingen afgesloten. Eind 2017 zijn in het Multi-site Certificaat 340 apotheken opgenomen.

Onder de klanten van de BENU Apotheken worden jaarlijks twee klanttevredenheidsonderzoeken uitgevoerd: de continue klantenmonitor van Feeddex en de CQI/PREM Farmacie.

In 2017 hebben wij onder meer door de inzet van de nieuwe werkwijze FLOW een sterke verbetering in de klanttevredenheid weten te realiseren.

Hierboven is de stijging in de NPS-score weergegeven.

De BENU Apotheek heeft op de landelijke CQI/PREM Farmacie, gemeten in de periode februari tot mei 2017, gemiddeld een rapportcijfer 8,0 en een NPS-score van 21% behaald.

Privacy/Bescherming persoonsgegevens

De bescherming van persoonsgegevens is essentieel voor het vertrouwen in en het functioneren van onze organisatie. De Algemene verordening gegevensbescherming (Avg) die in mei 2018 van kracht wordt alsook de Wet cliëntenrechten bij elektronische gegevens-uitwisseling tussen zorgaanbieders, zijn daarbij van grote betekenis. Om aantoonbaar te voldoen aan de gegevensbeschermingswetgeving en daarmee de bescherming van persoonsgegevens naar een hoger niveau te tillen, hebben we binnen

Brocacef Groep de volgende zaken opgepakt:

- Er is een functionaris voor de gegevens-bescherming aangesteld die intern toezicht houdt op de juiste toepassing en naleving van gegevensbeschermingswetgeving.
- Verwerkingen van persoonsgegevens zijn opgenomen in een register. Om dit register te onderhouden is een data protection managementsysteem aangeschaft. Hiermee hebben we een goed overzicht van onze datastromen weten te realiseren.
- Voor gegevensverwerkingen die een hoog risico met zich meebrengen, worden Data Protection Impact Assessments (DPIA) uitgevoerd. Dit geldt in ieder geval voor gegevensverwerkingen waarbij op grote schaal bijzondere persoons-gegevens verwerkt worden (BSN, patiënt-gegevens).
- Waar nodig zijn aanvullende technische en organisatorische en beveiligingsmaatregelen getroffen ten aanzien van de persoonsgegevens.
- Medewerkers worden op verschillende wijzen bewust gemaakt, getraind en gestimuleerd om persoonsgegevens zorgvuldig te verwerken.
- Met andere partijen waar gegevens mee uitgewisseld worden, zijn aanvullende afspraken gemaakt in het kader van de verwerking en bescherming van persoonsgegevens.
- Beleid, procedures en werkinstructies worden waar nodig aangevuld en aangepast zodat verwerkingen conform de beginselen van de Avg plaatsvinden.

Audit en certificering

Afgelopen jaar heeft de centrale kwaliteitsafdeling een groot aantal audits gerelateerd aan ISO certificaten succesvol begeleid. Brocacef Health-care Logistics B.V. (BHL) staat met stip aan kop doordat zij jaarlijks ca. 30 fabrikanten op bezoek krijgen. Daarnaast zijn wederom een aantal externe audits tot een goed einde gebracht. Voorbeelden daarvan zijn het behoud van het ISO certificaat 9001:2015 voor Brocacef Supplies en Services B.V., Brocacef Zorglogistiek B.V. en eveneens het behoud van het bestaande ISO 9001:2008 Multi-site certificaat, waarbinnen onder andere BHL, Systemfarma en Transport vallen.

Ook Central Filling Amsterdam en Eindhoven zijn er wederom in geslaagd het bestaande ISO certificaat te behouden.

Het nieuwe bedrijfsonderdeel Brocacef Healthcare Services B.V. heeft succesvol de overstap kunnen maken naar ISO 9001:2015. Een mooie prestatie gezien de korte tijd.

Daarnaast raakt de Quality Assurance afdeling bekend met de eerste farmacovigilantie audits en zijn de eerste validaties succesvol opgeleverd.

BENU Apotheken B.V. heeft succesvol de overstap gemaakt naar HKZ 9001:2015. De eerste apotheken zijn gecertificeerd en dit wordt het komend jaar uitgebouwd. Daarbij zijn alle gecertificeerde apotheken (eigendom en partner) onder 1 Multi-site gekomen.

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd i.o. heeft onder andere binnen de logistieke onderdelen in Ede (Maatmedicatie), Maarssen en Oostrum (Brocacef Ziekenhuis Farmacie) een audit uitgevoerd. Naast de logistieke onderdelen heeft de Inspectie voor de Gezondheidszorg ook enkele reguliere audits uitgevoerd bij een aantal apotheken. Al deze audits zijn naar tevredenheid verlopen.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) betekent voor ons verantwoord opereren in de breedste zin van het woord. Ons beleid omvat de aandachtsgebieden Meerwaarde, Milieu, Medewerkers en Maatschappij ofwel de 4 M's. Deze aandachtsgebieden zijn in overeenstemming met de internationale richtlijnen voor duurzaamheidsverslaggeving (Global Reporting Initiative) van de UN. Een aantal voorbeelden van activiteiten binnen deze aandachtsgebieden zijn:

Meerwaarde

BENU heeft samen met een eHealth specialist de Medicatie Controle App ontwikkeld met elektronische toedienregistratie (ETDR). Deze app is beloond met de KNMP-zorginnovatieprijs. De app verbetert medicatieveiligheid en maakt tijd vrij voor zorg: zowel de apotheek als thuiszorg krijgt meer tijd voor echte zorgtaken. De terugkoppeling over de werkelijke toedieningen die de apotheker met de nieuwe oplossing ontvangt, draagt bij aan een betere zorgverlening.

Medewerkers

Brocacef heeft een intern trainingsprogramma ‘mijn talent’ voor de ontwikkeling van medewerkers naast een aantal product- en software trainingen gerelateerd aan functies. Bovendien heeft Brocacef een ontwikkelingsfonds waar medewerkers een beroep op kunnen doen voor het volgen van zowel vaardigheid- als vakgerichte opleidingen. Voor persoonlijke ontwikkeling kunnen medewerkers gebruik maken van een ‘voucher’, waarvoor de werkgever maandelijks 1% van het bruto-salaris stort.

Maatschappij

In 2017 hebben 112 BENU Apotheken het Keurmerk voor Toegankelijkheid verkregen. Dat betekent dat al deze apotheken toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.

Ook draagt Brocacef bij aan het onderzoeksproject 'Improving Childhood Cancer Care when Parents Cannot be There'. Het project onderzoekt hoe een robot kinderen met kanker emotioneel kan bijstaan tijdens hun ziekteproces. Doel is om daarmee traumatische medisch gerelateerde stress voor het kind te minimaliseren. Brocacef levert zowel een financiële als een 'in kind' bijdrage aan dit onderzoek.

Milieu

Ons distributie centrum in Eindhoven heeft zonnepanelen en voorziet hiermee deels in de opwekking van de benodigde energie. Ook heeft Brocacef een energiescan van zijn gebouwen laten maken. Op basis daarvan wordt een plan gemaakt om verbeteringen aan te brengen met als doel een reductie van het energieverbruik en de afname van de CO₂-uitstoot.

Brocacef sluit in haar MVO aanpak aan bij het beleid van de PHOENIX Groep.

Evenwichtige verdeling van man en vrouw directie en raad van commissarissen

Bij een evenwichtige verdeling van de zetels van de directie en de raad van commissarissen wordt ten minste 30% van de zetels bezet door vrouwen en ten minste 30% door mannen, voor zover deze zetels worden verdeeld over natuurlijke personen.

Gedurende een groot deel van het boekjaar 2017/18 bestond de groepsdirectie van Brocacef Groep NV uit drie mannelijke leden. Per februari 2018 is hier een vierde mannelijk groepsdirectielid aan toegevoegd. Voor het aantrekken van het vierde lid van de groepsdirectie had het de voorkeur iemand uit de interne organisatie aan te trekken. Aangezien er binnen de Groep geen geschikte vrouwelijke kandidaten beschikbaar waren, is de keuze gevallen op een man.

Ook de raad van commissarissen bestond gedurende het boekjaar uitsluitend uit mannelijke leden. Aan het criterium van 30% wordt voor- namelijk niet voldaan omdat de functie van lid van de raad van commissarissen voor vijftig procent van de leden wordt ingevuld door functionarissen binnen PHOENIX (twee leden) en McKesson

Europe AG (een lid) en één lid is vertegenwoordiger van de medewerkers. Brocacef Groep NV is dus voor een groot deel afhankelijk van de bezetting van functionarissen binnen de moedermaatschappijen. Brocacef Groep NV zal in de toekomst bij het ontstaan van een vacature trachten om de gewenste evenwichtige verdeling te krijgen door de voorkeur uit te spreken voor een vrouwelijke kandidaat als deze beschikbaar is binnen de functionarissen van de moedermaatschappijen.

Gebeurtenissen na de balansdatum

Na balansdatum (31 januari 2018) hebben een tweetal aankooptransacties plaatsgevonden, de aankoop van een apotheek en een online dienstverlener. De totaal betaalde goodwill bedraagt EUR 5,1 miljoen. Er hebben verder geen materiële gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

Vooruitzichten

Voor het boekjaar van 2018/19 verwachten we een afname van de omzet ten opzichte van het boekjaar 2017/18. Deze verwachte afname zit voornamelijk in het stopzetten van leveringen aan de door Pluripharma overgenomen intramurale activiteiten van Mediq Apotheken Nederland.

Ondanks de lagere omzet verwachten wij dat het resultaat uit bedrijfsactiviteiten verder zal toenemen. Het resultaat uit bedrijfsactiviteiten zal positief beïnvloed worden door de verdere realisatie van synergetische voordelen op het gebied van personeel en verbeterde processen en schaalvoordeel. Daarnaast zullen de eenmalige kosten van integratie en optimalisatie van Mediq Apotheken Nederland gedurende het boekjaar 2018/19 aanzienlijk lager zijn.

Komend jaar staan er investeringen gepland in onder andere IT projecten. De positieve cashflow uit het resultaat na belastingen zal worden aangewend om leningen af te lossen en daarmee in het terugbrengen van de financieringskosten.

Wij zien de toekomst dan ook vol vertrouwen tegemoet.

Maarssen, 17 mei 2018

De groepsdirectie

Peter de Jong, voorzitter groepsdirectie

Johan Eeken, groepsdirecteur financieën

Bart Tolhuisen, groepsdirecteur retail

Gerard Mulder, groepsdirecteur groothandel

Jaarrekening

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

		2017/18		2016/17	
	Noot	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Netto-omzet	8	2.043.025		1.959.301	
Inkoopwaarde van de omzet		(1.623.954)		(1.599.815)	
Brutowinst		419.071		359.486	
Overige bedrijfsopbrengsten	9	31.568		27.385	
Personeelskosten	10	(251.112)		(221.190)	
Overige bedrijfskosten	11	(118.807)		(106.212)	
Afschrijvingskosten	15/16/17	(21.801)		(18.103)	
Totaal bedrijfskosten		(391.720)		(345.505)	
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten		58.919		41.366	
Financieringsbaten	13	362		469	
Financieringslasten	13	(11.627)		(10.533)	
Overige financiële resultaten	13	(400)		(1.495)	
Netto financieringslasten		(11.665)		(11.559)	
Resultaat geassocieerde deelnemingen	18	1.280		805	
Resultaat voor belastingen		48.534		30.612	
Belastingen	14	(13.095)		(12.213)	
Resultaat na belastingen		35.439		18.399	
Resultaat toe te rekenen aan:					
Eigenaars van de Groep		32.490		16.401	
Minderheidsbelang		2.949		1.998	
		35.439		18.399	

De toelichting op blz. 34 t/m 71 is integraal onderdeel van deze geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

	2017/18		2016/17	
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Resultaat na belastingen		35.439		18.399
Niet gerealiseerde mutaties in het totaalresultaat		-		-
Totaalresultaat		35.439		18.399
Totaalresultaat toe te rekenen aan:				
Eigenaars van de Groep		32.490		16.401
Minderheidsbelang		2.949		1.998
Totaalresultaat		35.439		18.399

De toelichting op blz. 34 t/m 71 is integraal onderdeel van deze geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerde balans
(vóór resultaatbestemming)

		31/01/2018	31/01/2017
	Noot	EUR 1.000	EUR 1.000
Activa			
Materiële vaste activa	<u>15</u>	73.870	85.677
Vastgoedbeleggingen	<u>16</u>	8.218	9.325
Immateriële activa	<u>17</u>	585.515	564.685
Geassocieerde deelnemingen	<u>18</u>	9.009	8.319
Vorderingen	<u>18</u>	525	5.541
Vaste activa		677.137	673.547
Vorraden	<u>20</u>	109.145	119.641
Vennootschapsbelasting	<u>21</u>	2.055	-
Handels- en overige vorderingen	<u>22</u>	234.913	252.908
Vooruitbetalingen		3.851	4.460
Geldmiddelen en kasequivalenten	<u>23</u>	2.467	2.964
Activa aangehouden voor verkoop	<u>6</u>	5.113	7.619
Vlottende activa		357.544	387.592
Totaal activa		1.034.681	1.061.139

De toelichting op blz. 34 t/m 71 is integraal onderdeel van deze geconsolideerde jaarrekening.

		31/01/2018	31/01/2017
	Noot	EUR 1.000	EUR 1.000
Eigen vermogen			
Geplaatst aandelenkapitaal	<u>24/41</u>	25.469	25.469
Agio	<u>41</u>	247.104	247.104
Statutaire reserves	<u>41</u>	1.688	1.671
Overige reserves	<u>41</u>	142.537	135.172
Resultaat boekjaar	<u>41</u>	32.490	16.401
Totaal eigen vermogen toe te rekenen aan eigenaars van de Groep		449.288	425.817
Minderheidsbelang derden		2.899	3.712
Totaal eigen vermogen		452.187	429.529
Verplichtingen			
Leningen	<u>25</u>	282.735	282.735
Personeelsgerelateerde voorzieningen	<u>26</u>	4.878	4.897
Latente belastingverplichtingen	<u>19</u>	20.790	15.909
Langlopende verplichtingen		308.403	303.541
Leningen en overige financieringsverplichtingen	<u>27</u>	3.502	1.922
Personeelsgerelateerde verplichtingen	<u>28</u>	26.655	26.808
Overige voorzieningen	<u>29</u>	4.759	4.751
Handelsschulden en overige te betalen posten	<u>30</u>	239.175	288.508
Vennootschapsbelasting	<u>21</u>	-	5.609
Verplichtingen samenhangend met Activa aangehouden voor verkoop	<u>6</u>	-	471
Kortlopende verplichtingen		274.091	328.069
Totaal verplichtingen		582.494	631.610
Totaal eigen vermogen en verplichtingen		1.034.681	1.061.139

De toelichting op blz. 34 t/m 71 is integraal onderdeel van deze geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

		2017/18	2016/17
	Noot	EUR 1.000	EUR 1.000
Resultaat na belasting		35.490	16.401
Aanpassingen voor:			
Resultaat minderheidsbelang		2.949	1.998
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	15/16/17	21.801	18.103
Mutatie voorziening op voorraden		(774)	2.468
Mutatie voorziening op handelsvorderingen	22	(3.333)	3.427
Aandeel in resultaat deelnemingen verwerkt volgens de ‘equity’-methode	18	(1.280)	(805)
Boekresultaat op verkoop van materiële vaste activa		83	-
Netto financieringslasten	13	11.665	11.559
Last uit hoofde van winstbelastingen	14	13.095	12.213
Mutaties in:			
Mutatie in werkkapitaal		(8.082)	27.221
Mutatie overige voorzieningen		(589)	(3.961)
Netto kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		68.025	88.624
Betaalde rente		(11.616)	(13.737)
Ontvangen rente		362	469
Betaalde/ontvangen winstbelastingen		(14.539)	(7.780)
Kasstroom uit operationele activiteiten		42.232	67.576
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Ontvangen aflossingen op leningen	18	1.543	2.120
Uitgegeven leningen	18	-	(684)
Ontvangen dividend	18	672	394
Verkoop bedrijfsactiviteiten	7/18	12.941	33.373
Uitbreiding meerderheidsbelangen		(4.560)	-
Acquisitie van bedrijfsactiviteiten	7	(21.172)	(296.954)
Verwerving van (im)materiële vaste activa	15//16/17	(13.616)	(14.284)
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten		(24.192)	(276.035)

		2017/18	2016/17
	Noot	EUR 1.000	EUR 1.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Agioستorting	Pagina 32	-	149.775
Betaald dividend	Pagina 32	(9.085)	(8.495)
Opname/(Verstreckte) financiering		(9.452)	403.212
Aflossing van opgenomen leningen		-	(334.031)
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten		(18.537)	210.461
Netto (af/) toename van geldmiddelen en kasequivalenten		(497)	2.002
Geldmiddelen en kasequivalenten per 1 februari		2.964	962
Geldmiddelen en kasequivalenten per 31 januari		2.467	2.964
Netto (af/) toename van geldmiddelen en kasequivalenten	23	(497)	2.002

De toelichting op blz. 34 t/m 71 is integraal onderdeel van deze geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

	Toe te rekenen aan eigenaars van de Groep						Minderheids- belang	Totaal eigen vermogen
	Aandelen- kapitaal	Agio	Statutaire reserve	Overige Reserves	Resultaat boekjaar	Totaal		
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand per 31 januari 2016	25.469	97.326	1.654	123.211	19.964	267.624	-	267.624
Verdeling winst boekjaar 2015/16	-	-	17	19.947	(19.964)	-	-	-
Acquisitie van minderheidsbelangen zonder wijziging van zeggenschap	-	-	-	-	-	-	2.223	2.223
Transacties met aandeelhouders:								
Dividend 2015/16	-	-	-	(7.986)	-	(7.986)	(509)	(8.495)
Agiostorting	-	149.778	-	-	-	149.778	-	149.778
Resultaat na belastingen 2016/17	-	-	-	-	16.401	16.401	1.998	18.399
Stand per 31 januari 2017	25.469	247.104	1.671	135.172	16.401	425.817	3.712	429.529

	Toe te rekenen aan eigenaars van de Groep						Minderheids- belang	Totaal eigen vermogen
	Aandelen- kapitaal	Agio	Statutaire reserve	Overige Reserves	Resultaat boekjaar	Totaal		
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand per 31 januari 2017	25.469	247.104	1.671	135.172	16.401	425.817	3.712	429.529
Verdeling winst boekjaar 2016/17	-	-	17	16.384	(16.401)	-	-	-
Acquisitie van minderheidsbelangen zonder wijziging van zeggenschap	-	-	-	(3.279)	-	(3.279)	(417)	(3.696)
Transacties met aandeelhouders:								
Dividend 2016/17	-	-	-	(5.740)	-	(5.740)	(3.345)	(9.085)
Agiostorting	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat na belastingen 2017/18	-	-	-	-	32.490	32.490	2.949	35.439
Stand per 31 januari 2018	25.469	247.104	1.688	142.537	32.490	449.288	2.899	452.187

Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening

1 Verslaggevende entiteit

Brocacef Groep NV (‘de Vennootschap’) is een groep van ondernemingen, actief op het gebied van de gezondheidszorg. De statutaire zetel is te Maarssen, Straatweg 2. De Vennootschap is ingeschreven in het handelsregister te Utrecht onder nummer 30.122.110. De geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap over het boekjaar eindigend op 31 januari 2018 heeft betrekking op Brocacef Groep NV, haar dochterondernemingen (tezamen te noemen de ‘Groep’ en afzonderlijk de ‘groepsentiteiten’) en de belangen van de Groep in geassocieerde deelnemingen en entiteiten waarover gezamenlijke zeggenschap wordt uitgeoefend.

De aandelen van de Vennootschap worden voor 55% gehouden door PHOENIX Pharmahandel GmbH & Co K.G. (indirect via PHOENIX PIB Dutch Holding BV) en voor 45% door McKesson Europe AG (voorheen: Celesio AG).

De kernactiviteit van Brocacef Groep NV is de distributie van geneesmiddelen en medische producten en de ontwikkeling en implementatie van zorg- en retailconcepten. De belangrijkste klanten zijn apothekers, apotheekhoudende huisartsen, zieken- en verpleeghuizen, leveranciers, zorgverzekeraars en consumenten.

2 Gehanteerde grondslagen bij de opstelling van de jaarrekening

(a) Overeenstemmingsverklaring

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard door de Europese Unie (‘IFRS’) zoals deze bij aanvang van het boekjaar van toepassing waren. De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld volgens Titel 9 BW 2 met gebruik van de waarderingsgrondslagen zoals uiteengezet in de geconsolideerde jaarrekening. Ten aanzien van de enkelvoudige winst-en-verliesrekening van de Vennootschap is gebruikgemaakt van de vrijstelling ingevolge artikel 2:402 Boek 2 BW.

(b) Waarderingsbasis

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten tenzij anders vermeld.

(c) Functionele valuta en presentatievaluta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro’s; dit is de functionele valuta van de Groep. Alle financiële informatie in euro’s is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

(d) Gebruik van schattingen en oordelen

De opstelling van de geconsolideerde jaarrekening in overeenstemming met IFRS vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schattingen worden herzien en in toekomstige perioden waarin de herziening gevolgen heeft.

Informatie over veronderstellingen en schattingsonzekerheden die naar de mening van de groepsdirectie het meest kritisch zijn voor het weergeven van de financiële positie en een subjectieve of complexe beoordeling van het management vragen, zijn opgenomen in de volgende onderdelen van de toelichting:

- ✔ Noot 5 : Financieel risicobeheer
- ✔ Noot 7 : Acquisities en desinvesteringen van dochter-ondernemingen en minderheidsbelangen
- ✔ Noot 14 : Winstbelastingen
- ✔ Noot 16 : Vastgoedbeleggingen
- ✔ Noot 17 : Goodwill en overige immateriële activa
- ✔ Noot 19 : Latente belastingvorderingen en -verplichtingen
- ✔ Noot 26 : Personeelsgerelateerde voorzieningen (langlopend)
- ✔ Noot 29 : Overige voorzieningen.

(e) Wijziging in de grondslagen voor financiële verslaggeving

In 2017 zijn diverse wijzigingen in bepaalde standaarden en wijzigingen doorgevoerd, die mogelijke gevolgen hebben voor de geconsolideerde jaarrekening. Het betreft hier de volgende nieuwe standaards, wijzigingen en/of interpretaties die door de Groep zijn geïmplementeerd:

- ✔ Wijzigingen in IAS 7 (kasstroomoverzicht) - Informatie over wijzigingen in financieringsverplichtingen, van kracht voor boekjaren startende vanaf 1 januari 2017
- ✔ Wijzigingen in IAS 12 (winstbelastingen) - Verantwoording van uitgestelde belastingvorderingen voor ongerealiseerde verliezen, van kracht voor boekjaren startende vanaf 1 januari 2017
- ✔ Wijzigingen in IFRS 12 (Groepsmaatschappijen en deelnemingen) - aangescherpte toelichting in het jaarverslag, van kracht voor boekjaren startende vanaf 1 januari 2017

Standaarden die zijn gepubliceerd maar nog niet van kracht zijn zijn opgenomen onder noot 3 (s).

3 Belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving

De hierna uiteengezette grondslagen voor de financiële verslaggeving zijn consequent toegepast op alle gepresenteerde perioden in deze geconsolideerde jaarrekening en zijn tevens consequent toegepast door de groepsentiteiten.

(a) Consolidatiegrondslagen

(i) Bedrijfscombinaties

Bedrijfscombinaties worden verwerkt op basis van de overnamemethode per de overnamedatum, dat wil zeggen de datum waarop de zeggenschap overgaat naar de Groep. Er is sprake van zeggenschap als de Groep de mogelijkheid heeft om het financiële en operationele beleid van een entiteit te bepalen teneinde voordelen te verkrijgen uit de activiteiten van de entiteit. Bij de beoordeling van zeggenschap houdt de Groep rekening met potentiële stemrechten die op dat moment uitoefenbaar zijn.

De Groep waardeert de goodwill per de overnamedatum als:

- ✔ de reële waarde van de overgedragen vergoeding; plus
- ✔ het opgenomen bedrag van eventuele minderheidsbelangen in de overgenomen partij; plus
- ✔ indien de bedrijfscombinatie in fasen plaatsvindt, de reële waarde van het voorafgaande belang in de overgenomen partij; verminderd met
- ✔ de reële waarde (over het algemeen het nettobedrag) van de identificeerbare verworven activa en aangegane verplichtingen

Indien het verschil negatief is, wordt onmiddellijk een boekwinst uit een voordelige koop in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Door de Groep gemaakte transactiekosten in verband met een bedrijfscombinatie worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening wanneer zij worden gemaakt.

De reële waarde van een voorwaardelijke vergoeding wordt op overnamedatum opgenomen. Indien die voorwaardelijke vergoeding wordt geclassificeerd als eigen vermogen, vindt geen latere herwaardering plaats en wordt de afwikkeling verantwoord binnen het eigen vermogen. In andere gevallen worden wijzigingen na eerste opname in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

(ii) Verantwoording van verwerving van minderheidsbelangen

Verworven minderheidsbelangen worden verwerkt als transacties met eigenaars in hun capaciteit als eigenaars en er wordt uit hoofde van dergelijke transacties geen goodwill opgenomen. De aanpassingen van de minderheidsbelangen uit hoofde van transacties waarbij geen sprake is van verlies van zeggenschap zijn gebaseerd op een evenredig bedrag van de netto-activa van de dochteronderneming.

(iii) Dochterondernemingen

Dochterondernemingen zijn die entiteiten waarover de Groep zeggenschap heeft. De jaarrekeningen van dochterondernemingen zijn in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen vanaf de datum waarop voor het eerst sprake is van zeggenschap tot aan het moment waarop deze eindigt. De grondslagen voor financiële verslaggeving van dochterondernemingen zijn waar nodig aangepast aan de door de Groep gehanteerde grondslagen. Verliezen in verband met minderheidsbelangen in dochterondernemingen worden toegerekend aan de minderheidsbelangen, zelfs als hierdoor bij de minderheidsbelangen een tekort ontstaat tot waarde nihil.

(iv) Verlies van zeggenschap

Bij verlies van zeggenschap worden de activa en verplichtingen van de dochteronderneming, eventuele minderheidsbelangen en overige met de dochter-onderneming samenhangende vermogenscomponenten niet langer in de balans verantwoord. Het eventuele overschot of tekort op het verlies van zeggenschap wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Indien de Groep een belang behoudt in de voormalige dochteronderneming, wordt dat belang tegen de reële waarde verantwoord per de datum dat niet langer sprake was van zeggenschap. Het belang wordt na eerste opname verantwoord als een investering verwerkt volgens de ‘equity’-methode of als financieel actief beschikbaar voor verkoop, afhankelijk van de mate van behouden invloed.

(v) Geassocieerde deelnemingen

Een geassocieerde deelneming is een entiteit waarbij de groep door haar belang invloed van betekenis kan uitoefenen op de financiële en beleidsbeslissingen van de deelneming, maar geen zeggenschap heeft. Investerings in geassocieerde deelnemingen worden verantwoord op basis van de ‘equity’-methode, samen met de goodwill waarvan bij acquisitie sprake was, onder aftrek van eventuele waardeverminderingen van individuele investeringen.

Voor het bepalen van de waarde van deze deelnemingen volgens de ‘equity’-methode worden de waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen van de groep gehanteerd. De eerste waardering van gekochte deelnemingen is tegen kostprijs, waarbij binnen de kosten een allocatie plaatsvindt volgens de reële waarde van de netto-activa op het moment van acquisitie. Voor vervolgwaardering gaat de Groep uit van de op deze manier bepaalde reële waarde.

De resultaten van de geassocieerde deelnemingen worden bepaald in overeenstemming met de waarderingsgrondslagen van de Groep. Voor deze deelnemingen wordt een evenredig aandeel in het resultaat getoond gebaseerd op de ‘equity’-methode. Uitkeringen die van geassocieerde deelnemingen worden ontvangen, verlagen de boekwaarde van de investering.

Wanneer het aandeel van de Groep in de verliezen groter is dan de waarde van het belang in de geassocieerde deelneming, wordt de boekwaarde van de entiteit afgeboekt tot nihil en worden verdere verliezen niet meer in aanmerking genomen, behalve voor zover de Groep een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting is aangegaan of betalingen hebben verricht namens een geassocieerde deelneming. Transacties met onze geassocieerde deelnemingen vinden plaats tegen marktconforme condities.

(vi) Eliminatie intercompany-transacties

Intragroepssaldi en -transacties, alsmede eventuele niet-gerealiseerde winsten en verliezen op transacties binnen de Groep of baten en lasten uit dergelijke transacties worden bij de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening geëlimineerd. Niet-gerealiseerde winsten uit hoofde van transacties met investeringen verwerkt volgens de ‘equity’-methode worden geëlimineerd naar rato van het belang dat de Groep in de investering heeft.

Niet-gerealiseerde verliezen worden op dezelfde wijze geëlimineerd als niet-gerealiseerde winsten, maar slechts voor zover er geen aanwijzing is voor een bijzondere waardevermindering.

(b) Omrekening naar vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta

Handelstransacties en balansposities in vreemde valuta’s van individuele ondernemingen worden in de functionele valuta vastgelegd in de lokale administratie tegen de

geldende dagkoers. Monetaire activa en verplichtingen die zijn uitgedrukt in vreemde valuta’s worden omgerekend tegen de valutakoers per balansdatum. Hieruit voortvloeiende omrekeningsverschillen en koersverschillen voortvloeiend uit de afwikkeling van dergelijke transacties worden in het resultaat verwerkt.

(c) Financiële instrumenten

Niet-afgeleide financiële activa

Leningen en vorderingen worden door de Groep bij eerste opname verwerkt op de datum waarop deze ontstaan. Bij alle overige financiële activa (inclusief activa die zijn aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening) vindt de eerste opname plaats op de transactiedatum waarop de Groep zich verbindt aan de contractuele bepalingen van het instrument.

De Groep neemt een financieel actief niet langer op in de balans als de contractuele rechten op de kasstromen uit het actief aflopen, of als de Groep de contractuele rechten op de ontvangst van de kasstromen uit het financieel actief overdraagt door middel van een transactie waarbij nagenoeg alle aan het eigendom van dit actief verbonden risico’s en voordelen worden overgedragen. Indien de Groep een belang behoudt of creëert in de overgedragen financiële activa, dan wordt dit belang afzonderlijk als actief of verplichting opgenomen.

Leningen en vorderingen

Leningen en vorderingen zijn financiële instrumenten met vaste of bepaalde betalingen, die niet op een actieve markt zijn genoteerd. Dergelijke activa worden bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde plus eventuele direct toerekenbare transactiekosten.

Na eerste opname worden leningen en vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve-rentemethode verminderd met eventuele bijzondere waardeverminderingsverliezen.

Leningen en vorderingen bestaan uit handels- en overige vorderingen.

Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten bestaan uit kas- en banksaldi en worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Niet-afgeleide financiële verplichtingen

De eerste opname van achtergestelde leningen door de Groep vindt plaats op de datum waarop deze ontstaan. Bij alle overige financiële verplichtingen (inclusief verplichtingen die zijn aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening) vindt de eerste opname plaats op de transactiedatum. De transactiedatum is de

datum waarop de Groep zich verbindt aan de contractuele bepalingen van het instrument.

De Groep neemt een financiële verplichting niet langer op in de balans zodra aan de prestatie ingevolge de verplichting is voldaan, deze is opgeheven of is verlopen.

De Groep classificeert de aangehouden niet-afgeleide financiële verplichtingen onder de categorie overige financiële verplichtingen. Dergelijke passiva worden bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde plus eventuele direct toerekenbare transactiekosten. Na eerste opname worden deze financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve-rentemethode. Overige financiële verplichtingen bestaan uit leningen en overige financieringsverplichtingen, rekening-courantkredieten banken, handelsschulden en overige te betalen posten.

Rekeningcourantkredieten die direct opeisbaar zijn en die een integraal deel van het middelenbeheer van de Groep vormen, maken in het kasstroomoverzicht deel uit van geldmiddelen en kasequivalenten.

Salderen

Financiële activa en verplichtingen worden gesaldeerd en het resulterende nettobedrag wordt uitsluitend in de balans gepresenteerd indien de Groep een wettelijk afdwingbaar recht heeft op deze saldering en indien zij voornemens is om te salderen op netto basis dan wel het actief en de verplichting gelijktijdig te realiseren.

(d) Eigen vermogen

(i) Aandelenkapitaal

Gewone aandelen

Gewone aandelen worden geclassificeerd als eigen vermogen. De Groep heeft twee soorten gewone aandelen, aandelen A en aandelen B. Alle aandelen zijn primair gelijk in rang met betrekking tot de resterende activa van de Groep en de houders van aandelen zijn gerechtigd tot dividend zoals dit van tijd tot tijd wordt vastgesteld.

De marginale kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de uitgifte van gewone aandelen worden verwerkt als aftrekpost op het eigen vermogen, na aftrek van eventuele fiscale effecten.

(ii) Statutaire reserves

Statutaire reserve heeft betrekking op het eigen vermogen van Brocacef Ziekenhuisfarmacie BV en wordt jaarlijks gedoteerd met 1% indien en zover het resultaat dit toelaat.

(iii) Overige reserves

De overige reserves bestaan uit vrij uitkeerbare winst-reserves.

(e) Materiële vaste activa

(i) Opname en waardering

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingsverliezen.

In de kostprijs zijn de kosten begrepen die direct toerekenbaar zijn aan de verwerving van het actief. De kostprijs van zelf vervaardigde activa omvatten materiaalkosten, directe arbeidskosten en eventuele andere kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan het gebruiksklaar maken van het actief, de eventuele kosten van ontmanteling en verwijdering van het actief alsmede de herstelkosten van de locatie waar het actief zich bevindt. Aangeschafte software die complementair is aan de functionaliteit van de daarmee samenhangende apparatuur wordt geactiveerd als onderdeel van de betreffende apparatuur.

Wanneer materiële vaste activa bestaan uit onderdelen met een ongelijke gebruiksduur, worden deze als afzonderlijke posten (belangrijke componenten) onder de materiële vaste activa opgenomen.

Winst of verlies op de verkoop van een materieel vast actief wordt vastgesteld aan de hand van een vergelijking van de verkoopopbrengsten met de boekwaarde van de materiële vaste activa en wordt netto verantwoord onder overige bedrijfsopbrengsten/-kosten in de winst-en-verliesrekening.

(ii) Kosten na eerste opname

De kostprijs van de vervanging van een deel van een materieel vast actief wordt in de boekwaarde van dat actief opgenomen indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen met betrekking tot het actief aan de Groep zullen toekomen en de kostprijs van het actief betrouwbaar kan worden bepaald. De boekwaarde van het vervangen onderdeel wordt niet langer in de balans opgenomen. De kosten van het dagelijkse onderhoud van materiële vaste activa worden als last in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer zij worden gemaakt.

(iii) Afschrijvingen

Afschrijvingen worden gebaseerd op de kostprijs van een actief, verminderd met zijn restwaarde. Belangrijke componenten van individuele activa worden apart beoordeeld. Als een component een gebruiksduur heeft die afwijkt van de rest van dat actief, wordt dat component apart afgeschreven.

Afschrijvingen worden ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht volgens de lineaire methode op basis van de geschatte gebruiksduur van ieder component van een materieel vast actief. Tenzij het redelijkerwijs zeker is dat de Groep geleasede activa aan het einde van de leasetermijn in eigendom zal nemen, worden deze afgeschreven over de termijn van de leaseovereenkomst of de gebruiksduur, afhankelijk van welke korter is. Op grond wordt niet afgeschreven.

De geschatte gebruiksduur voor de huidige en vergelijkbare periodes luidt als volgt:

- Gebouwen : 25 - 50 jaar
- Machines en installaties : 4 - 14 jaar
- Inventaris : 5 - 10 jaar
- Belangrijke componenten : 3 - 5 jaar

Afschrijvingsmethoden, gebruiksduur en restwaarden worden iedere rapportagedatum opnieuw geëvalueerd en, indien noodzakelijk, aangepast. Gedurende het boekjaar zijn geen schattingen bijgesteld met betrekking tot materiële vaste activa.

(f) Vastgoedbeleggingen

De onderneming houdt vastgoed dat niet direct ten dienste staat aan de normale bedrijfsvoering en uit dien hoofde is geclassificeerd als vastgoedbelegging.

Vastgoedbeleggingen worden bij de eerste opname tegen kostprijs, inclusief transactiekosten, gewaardeerd en worden na eerste opname jaarlijks afgeschreven, gebaseerd op de waarde bij de eerste opname van het actief, de restwaarde en de verwachte levensduur, en verminderd met eventuele cumulatieve bijzondere waardeverminderingsverliezen. Indien de reële waarde lager is dan de op dat moment geldende boekwaarde. De reële waarde wordt bepaald op basis van actuele waarderingsrapporten of aan de hand van het discounted cash flow model.

De geschatte gebruiksduur voor de huidige en vergelijkbare periodes luidt als volgt:

- Vastgoedbeleggingen : 10 - 25 jaar

(g) Immateriële activa

(i) Goodwill

Goodwill die voortvloeit uit de verwerving van dochterondernemingen wordt verantwoord onder immateriële activa.

Waardering na eerste opname

Goodwill wordt gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met cumulatieve bijzondere waardeverminderingsverliezen. De boekwaarde van de goodwill van investeringen verwerkt volgens de ‘equity’-methode wordt opgenomen in de boekwaarde van de betreffende investering. Een bijzonder waardeverminderingsverlies op een dergelijke investering wordt niet toegerekend aan enig actief, inclusief goodwill, dat onderdeel is van de boekwaarde van de investering verwerkt volgens de ‘equity’-methode.

(ii) Klantrelaties

De reële waarde van in een bedrijfscombinatie verworven klantrelaties wordt bepaald aan de hand van de ‘excess earnings’-methode over meerdere perioden, waarbij het bewuste actief wordt gewaardeerd onder aftrek van een

reëel rendement op alle andere activa die gezamenlijk de daarmee samenhangende kasstromen creëren.

De reële waarde van klantrelaties is gebaseerd op de verwachte contante waarde van de kasstroom. De geschatte gebruiksduur voor de huidige en vergelijkbare periodes luidt als volgt:

- Klantrelaties : 2,5-10 jaar

(iii) Overige immateriële activa

Overige immateriële vaste activa met een eindig bestaan/ gebruiksduur zoals software wordt gewaardeerd tegen de kostprijs minus geaccumuleerde afschrijvingen en geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingen. Afschrijvingen worden verantwoord als kosten en op lineaire basis bepaald over de verwachte gebruiksduur, die op drie tot vijf jaar wordt geschat voor de categorie software en websites. De restwaarde en de gebruiksduur worden aan het eind van ieder jaar beoordeeld. Bij herziening van eerdere verwachtingen worden de wijzigingen verwerkt als een schattingswijziging in overeenstemming met IAS 8.

De geschatte gebruiksduur voor de huidige en vergelijkbare periodes luidt als volgt:

- Software : 3-5 jaar

(h) Voorraden

De waardering van voorraden (goederen in bewerking en gereed product) geschiedt tegen de verkrijgingsprijs op basis de ‘first in first out’ methode of lagere opbrengstwaarde. Vrachtkosten, accijnzen, kortingen, bonussen, productie- en ompakkosten maken, voor zover direct herleidbaar naar de voorraad, deel uit van de inkoopprijs. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs in het kader van de gewone bedrijfsuitoefening, verminderd met de geschatte directe kosten van voltooiing en de verkoopkosten.

(i) Bijzondere waardeverminderingen

(i) Niet-afgeleide financiële activa

Een financieel actief dat niet tegen reële waarde wordt verwerkt in de winst-en-verliesrekening, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betalingen door een debiteur, herstructurering van een aan

de Groep toekomend bedrag onder voorwaarden die de Groep anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, nadelige veranderingen in de betalingsstatus van debiteuren of emittenten binnen de Groep, economische omstandigheden die gepaard gaan met wanbetalingen en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

Leningen en vorderingen en tot einde looptijd aangehouden effecten

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen worden door de Groep zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van alle individueel significante vorderingen en beleggingen in tot einde looptijd aangehouden effecten wordt beoordeeld of deze specifiek onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering.

Alle individueel significante leningen en vorderingen waarvan wordt bepaald dat deze niet specifiek onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering worden vervolgens collectief beoordeeld op een eventuele waardevermindering die zich al heeft voorgedaan maar nog niet is vastgesteld. Van individueel niet significante leningen en vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering door samenvoeging van leningen en vorderingen en tot einde looptijd aangehouden beleggingen met vergelijkbare risicokenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de Groep historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als het management van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gedisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief. Verliezen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening en worden tot uitdrukking gebracht in een voorzieningsrekening voor leningen en vorderingen. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft worden opgenomen. Wanneer een gebeurtenis na balansdatum (bijvoorbeeld betaling door een debiteur) leidt tot een verlaging van de bijzondere waardevermindering, wordt deze verlaging teruggenomen via de winst-en-verliesrekening.

(ii) Niet-financiële activa

De boekwaarde van de niet-financiële activa van de Groep, uitgezonderd voorraden en latente belastingvorderingen, wordt op iedere verslagdatum opnieuw gezien om te bepalen of er aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde van het actief. Van goodwill en immateriële activa met een onbepaalde gebruiksduur of die nog niet gebruiksklaar zijn, wordt ieder jaar op dezelfde datum een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde. Een bijzonder waardeverminderingsverlies wordt opgenomen als de boekwaarde van een actief of de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort, hoger is dan de geschatte realiseerbare waarde.

Voor een actief of een kasstroom genererende eenheid is de realiseerbare waarde de hoogste van de gebruikswaarde of de reële waarde minus verkoopkosten. Bij het bepalen van de gebruikswaarde wordt de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen berekend met behulp van een disconteringsvoet vóór belasting die een afspiegeling is van zowel de actuele markttransacties van de tijdsperiode van geld als van de specifieke risico's met betrekking tot het actief of de kasstroom genererende eenheid. Voor de toetsing op bijzondere waardeverminderingen worden activa die niet individueel getoetst kunnen worden samengevoegd in de kleinste te onderscheiden groep activa die uit voortgaand gebruik kasstromen genereert die in grote lijnen onafhankelijk zijn van de inkomende kasstromen van andere activa of kasstroom genererende eenheden. Met inachtneming van de maximale omvang ter grootte van een operationeel segment ('operating segment ceiling test'), worden kasstroom genererende eenheden waaraan goodwill is toegerekend voor de toetsing van goodwill op bijzondere waardevermindering dusdanig samengevoegd dat het niveau waarop op bijzondere waardevermindering wordt getoetst een afspiegeling is van het laagste niveau waarop goodwill wordt bewaakt uit hoofde van interne verslaggeving. De in een bedrijfscombinatie verworven goodwill wordt toegerekend aan groepen kasstroom genererende eenheden die naar verwachting zullen profiteren van de synergievoordelen van de combinatie.

De bedrijfsactiva van de Groep genereren geen afzonderlijke kasstromen en worden gebruikt door meer dan één kasstroom genererende eenheid. De bedrijfsactiva worden op redelijke en consistente basis aan de kasstroom genererende eenheden toegerekend en op bijzondere waardevermindering getoetst als onderdeel van de toets van de kasstroom genererende eenheid waaraan het bedrijfsactief is toegerekend.

Bijzondere waardeverminderingsverliezen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen. Bijzondere waardeverminderingsverliezen opgenomen met betrekking tot kasstroom genererende eenheden worden eerst in

minderling gebracht op de boekwaarde van eventueel aan de (groep) eenheden toegerekende goodwill en vervolgens naar rato in mindering gebracht op de boekwaarde van de overige activa van de eenheid (of groep eenheden).

Met betrekking tot goodwill worden geen bijzondere waardeverminderingverliezen teruggenomen. Voor andere activa worden in voorgaande perioden opgenomen bijzondere waardeverminderingverliezen op iedere verslagdatum beoordeeld op signalen dat het verlies afgenomen is of niet langer bestaat. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt teruggenomen als de schattingen zijn veranderd aan de hand waarvan de realiseerbare waarde was bepaald.

Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt uitsluitend teruggenomen voor zover de boekwaarde van het actief niet hoger is dan de boekwaarde, na aftrek van afschrijvingen of amortisatie, die zou zijn vastgesteld als geen bijzonder waardeverminderingverlies was opgenomen.

(j) Activa aangehouden voor verkoop

Activa (of groepen activa en verplichtingen die worden afgestoten) waarvan de boekwaarde naar verwachting hoofdzakelijk via een verkooptransactie zal worden gerealiseerd en niet door het voortgezette gebruik ervan, worden aangemerkt als ‘voor verkoop of distributie aangehouden’. Direct voorafgaand aan deze classificatie worden de activa (of de componenten van een groep activa die wordt afgestoten) opnieuw gewaardeerd in overeenstemming met de grondslagen voor de financiële verslaggeving van de Groep. Hierna worden de activa (of een groep af te stoten activa) over het algemeen gewaardeerd op basis van de boekwaarde, of, indien deze lager is, de reële waarde minus verkoopkosten. Een bijzonder waardeverminderingverlies op een groep af te stoten activa wordt in eerste instantie toegerekend aan goodwill en vervolgens naar rato aan de resterende activa en verplichtingen, met dien verstande dat geen bijzonder waardeverminderingverlies wordt toegerekend aan voorraden, financiële activa, latente belastingvorderingen en personeelsgerelateerde voorzieningen, die verder in overeenstemming met de grondslagen van de Groep gewaardeerd worden. Bijzondere waardeverminderingverliezen die voortvloeien uit de aanvankelijke classificatie als aangehouden voor verkoop of distributie en winsten of verliezen uit hernieuwde waardering na eerste opname worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen. Indien de betreffende boekwinst het geaccumuleerd bijzonder waardeverminderingverlies overstijgt wordt dit verschil niet opgenomen.

Eenmaal aangemerkt als voor verkoop of distributie aangehouden, worden immateriële en materiële activa niet geamortiseerd of afgeschreven. Aanvullend houdt bij investeringen verwerkt volgens de ‘equity’-methode de waardering volgens de ‘equity’-methode op als deze investeringen eenmaal zijn aangemerkt als voor verkoop of distributie aangehouden.

(k) Personeelsbeloningen

(i) Toegezegd-bijdrageregelingen

Een toegezegd-bijdrageregeling is een regeling inzake vergoedingen na uitdiensttreding waarbij een entiteit vaste bijdragen afdraagt aan een aparte entiteit, en geen in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft om verdere bijdragen te betalen. Verplichtingen in verband met bijdragen aan pensioenregelingen op basis van toegezegde bijdragen worden als personeels-beloningslasten in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de periode waarin de werknemers de gerelateerde prestaties verrichten.

(ii) Andere lange termijn personeelsbeloningen

De nettoverplichting van de Groep uit hoofde van lange termijn personeelsbeloningen die geen pensioenregeling betreffen heeft betrekking op overige aanspraken (zoals jubileumuitkeringen) die werknemers hebben opgebouwd. Deze lange termijn personeelsbeloningen worden gedisconteerd om de contante waarde te bepalen.

(iii) Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen worden opgenomen als een last wanneer de Groep zich op basis van een gedetailleerd formeel plan aantoonbaar heeft verbonden tot de beëindiging van het dienstverband van een werknemer of een groep werknemers vóór de gebruikelijke pensioendatum, zonder realistische mogelijkheid tot intrekking van dat plan. Dit is tevens het geval als de Groep ontslagvergoedingen aanbiedt en zo (een groep) werknemers stimuleert vrijwillig te vertrekken. Ontslagvergoedingen voor vrijwillig ontslag worden opgenomen als een last als de Groep een aanbod heeft gedaan tot vrijwillig ontslag, als het waarschijnlijk is dat dit aanbod zal worden aangenomen en als het aantal werknemers dat van het aanbod gebruik zal maken betrouwbaar kan worden bepaald. Als ontslagvergoedingen meer dan twaalf maanden na afloop van de verslagdatum betaalbaar zijn, dan worden deze gedisconteerd tot hun contante waarde.

(iv) Korte termijn personeelsbeloningen

Korte termijn personeelsbeloningen worden zonder contant making gewaardeerd en opgenomen wanneer de daarmee verband houdende dienst wordt verricht. Er wordt een verplichting verantwoord voor het bedrag dat naar verwachting ten gevolge van een kort termijn bonus in contanten of een winstdelingsregeling zal worden uitbetaald indien de Groep een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft als gevolg van de verstreken diensttijd van werknemers en indien deze verplichting betrouwbaar kan worden bepaald.

(v) Overige voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer de Groep een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft als gevolg van een gebeurtenis in het verleden en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt, en het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling

van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is. Voorzieningen worden bepaald door de verwachte toekomstige kasstromen contant te maken op basis van een disconteringsvoet vóór belasting die een afspiegeling is van de actuele markttransacties van de tijdswaarde van geld en van de specifieke risico's met betrekking tot de verplichting. De oprenting van de voorziening wordt verwerkt als financieringslast.

(m) Netto-omzet

(i) Verkoop van goederen

Netto-omzet uit de verkoop van goederen worden opgenomen tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van opbrengsten alsmede handels- en volumekortingen. Netto-omzet uit de verkoop van goederen worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer overtuigend is gebleken, veelal in de vorm van een uitgevoerde verkoopovereenkomst, dat de wezenlijke risico's en voordelen van eigendom aan de klant zijn overgedragen, de hiermee verband houdende kosten of eventuele retouren van goederen betrouwbaar kunnen worden ingeschat, er geen sprake is van aanhoudende zeggenschap over of betrokkenheid bij de goederen, en de omvang van de opbrengsten betrouwbaar kan worden bepaald.

Als het waarschijnlijk is dat er korting zal worden verleend en deze op betrouwbare wijze kan worden bepaald, wordt de korting opgenomen als een vermindering van de opbrengsten bij de verwerking van de verkopen.

De overdracht van risico's en voordelen geldt op het moment dat overdracht van de goederen aan de klant heeft plaatsgevonden.

(ii) Huuropbrengsten

Huuropbrengsten uit de (onder-)verhuur van vastgoed worden opgenomen onder overige bedrijfsopbrengsten.

(iii) Service fees

Service fees betreffen de opbrengsten van leveren van zorgprogramma's en worden opgenomen onder overige bedrijfsopbrengsten.

(iv) Kosten

Kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

(n) Leasebetalingen

Leasebetalingen uit hoofde van operationele leasing worden lineair over de leaseperiode in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

De minimale leasebetalingen uit hoofde van een financiële lease worden deels als financieringskosten opgenomen en deels als aflossing van de uitstaande verplichting. De financieringskosten worden zodanig aan iedere periode

van de totale leasetermijn toegerekend dat dit resulteert in een constante periodieke rentevoet over het resterende saldo van de verplichting.

Vaststelling of een overeenkomst een leaseovereenkomst bevat

Bij aanvang van een overeenkomst bepaalt de Groep of deze overeenkomst een leaseovereenkomst is of bevat. Een bepaald actief is onderhevig aan een lease als de nakoming van de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van dit specifiek actief. Er is sprake van een overeenkomst die het recht op het gebruiksrecht op het actief aan de Groep verleent als de overeenkomst het recht verleent om het gebruik van het onderliggende actief te bepalen.

Bij de aanvang of herbeoordeling van de overeenkomst scheidt de Groep betalingen en overige door de overeenkomst vereiste vergoedingen in betalingen voor het lease-element van de overeenkomst en betalingen voor de overige elementen, op basis hun relatieve reële waarden. Indien de Groep concludeert dat het praktisch niet haalbaar is om de betalingen betrouwbaar te scheiden, worden een actief en een verplichting opgenomen voor een bedrag dat gelijk is aan de reële waarde van het onderliggende actief. Daarna wordt de verplichting verminderd naarmate betalingen worden gedaan en worden impliciete financieringskosten met betrekking tot de verplichting opgenomen, op basis van de marginale rentevoet van de Groep.

(o) Financieringsbaten en -lasten

Financieringsbaten omvatten de rentebaten op geïnvesteerde gelden.

Financieringslasten omvatten de rentelasten op opgenomen gelden en de oprenting van voorzieningen.

Overige financiële resultaten omvatten resultaten samenhangend met IAS 19 (personeelsbeloningen), waardevermindering vorderingen op verbonden partijen en voorwaardelijke vergoedingen in bedrijfscombinaties.

(p) Winstbelasting

Winstbelasting omvat de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en uitgestelde winstbelastingen. De verschuldigde en uitgestelde winstbelasting wordt in de winst-en-verliesrekening opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking heeft op een bedrijfscombinatie.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Latente belastingverplichtingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving en de fiscale boekwaarde van die posten. Latente belastingverplichtingen worden niet opgenomen voor:

- ❑ tijdelijke verschillen die verband houden met de eerste opname van activa of verplichtingen in een transactie die geen bedrijfscombinatie betreffen en noch de commerciële noch de fiscale winsten of verliezen beïnvloeden;
- ❑ belastbare tijdelijke verschillen die voortvloeien uit de eerste opname van goodwill voor zover het goodwill betreft die niet fiscaal afschrijfbaar is.

Latente belastingverplichtingen worden gewaardeerd met behulp van de belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn bij terugname van de tijdelijke verschillen, op basis van de wetten die per verslagdatum zijn vastgesteld of materieel zijn vastgesteld.

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd als er een wettelijk afdwingbaar recht bestaat om de verschuldigde belastingvorderingen en -verplichtingen te salderen en deze vorderingen en verplichtingen samenhangen met door dezelfde belastingautoriteit opgelegde winstbelasting aan dezelfde belasting verschuldigde entiteit, dan wel op verschillende belasting verschuldigde entiteiten die voornemens zijn de verschuldigde belastingvorderingen en -verplichtingen te salderen of waarvan de belastingvorderingen en -verplichtingen gelijktijdig worden gerealiseerd.

Er wordt een latente belastingvordering voor onbenutte fiscale verliezen, belastingbaten en aftrekbare tijdelijke verschillen opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn waartegen deze kunnen worden afgezet. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

(q) Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het resultaat na belasting als startpunt gehanteerd. De operationele kasstroom wordt vervolgens gecorrigeerd voor componenten in het resultaat die geen kasstromen zijn en voor componenten die betrekking hebben op investeringen.

(r) Gesegmenteerde informatie

Een operationeel segment is een onderdeel van de Groep dat bedrijfsactiviteiten uitvoert die kunnen resulteren in opbrengsten en kosten, waaronder opbrengsten en kosten in verband met transacties met de andere onderdelen van de Groep. Alle operationele resultaten van een operationeel segment worden periodiek beoordeeld door de groepsdirectie ten behoeve van de besluitvorming

over de toekenning van middelen aan het segment en ter beoordeling van de prestatie, op basis van beschikbare aparte financiële informatie.

De aan de groepsdirectie gerapporteerde resultaten per operationeel segment omvatten posten die rechtstreeks, dan wel op basis van redelijkheid aan het segment kunnen worden toegerekend. Niet-toegerekende posten bestaan voornamelijk uit bedrijfsactiva (met name het hoofdkantoor van de Groep), kosten van het hoofdkantoor, belastingvorderingen en -verplichtingen.

De investeringsuitgaven van een segment betreffen het totaal van de in het boekjaar gemaakte kosten voor de verwerving van materiële activa en van immateriële activa behoudens goodwill.

Binnen de Groep zijn de diverse bedrijfsonderdelen op basis van hun primaire activiteiten verdeeld in verschillende segmenten, waarbij de Groep onderscheid maakt in de segmenten groothandel, retail en pre-wholesale. Jaarlijks worden de activiteiten en de segmentatie beoordeeld. Indien activiteiten van een bedrijfsonderdeel veranderen worden deze waar nodig aangepast naar een ander segment.

(s) Standaarden die zijn gepubliceerd maar nog niet van kracht zijn

De onderstaande standaarden en interpretaties waren op de datum van publicatie van de jaarrekening van de Groep uitgegeven maar nog niet van kracht. De Groep is van plan deze standaarden en interpretaties toe te passen zodra deze van toepassing zijn.

- ❑ IFRS 9 (Financiële instrumenten), van kracht voor boekjaren startende vanaf 1 januari 2018
- ❑ IFRS 15 (opbrengsten uit contracten met klanten), met inbegrip van Wijzigingen in IFRS 15, van kracht voor boekjaren startende vanaf 1 januari 2018
- ❑ IFRS 2 (Op aandelen gebaseerde betalingen), classificatie en wijzigingen op aandelen gebaseerde betalingen, van kracht voor boekjaren startende vanaf 1 januari 2018
- ❑ IFRS 16 (lease), van kracht voor boekjaren startende vanaf 1 januari 2019
- ❑ IFRS 7 en IFRS 9 verplichte ingangsdatum en overgang informatieverschaffing, van kracht voor boekjaren startende vanaf 1 januari 2018
- ❑ IFRS 9, IFRS 7 en IAS 39 wijzigingen in Hedge Accounting, van kracht voor boekjaren startende vanaf 1 januari 2018
- ❑ IFRS 10 en IAS 28 - verkoop of acquisitie van activa tussen een investeerder en de geassocieerde deelneming of Joint Venture, van kracht voor boekjaren startende vanaf 1 januari 2018
- ❑ IFRS 17 (verzekerings contracten), van kracht voor boekjaren startende vanaf 1 januari 2021

IFRS 9 – Financial instruments

De groep zal de nieuwe standaard van IFRS 9 retrospectief implementeren op de vereiste ingangsdatum. Gedurende 2017/18 heeft de Groep een onderzoek uitgevoerd op de impact van de implementatie van deze nieuwe standaard. Dit onderzoek is gebaseerd op de op dat moment beschikbare informatie.

Classificatie en waardering

De groep verwacht geen significante impact op haar balans of eigen vermogen bij het invoeren van de classificatie en waardering vereisten van IFRS 9.

Bijzondere waardevermindering

De onderkenning en bepaling van bijzondere waardeverminderingen zal onder IFRS 9 meer toekomstgericht dienen plaats te vinden op basis van een verwacht kredietverliesmodel (ECL) in plaats van een ‘incurred loss model’ dat tot nu toe werd gehanteerd. Het ECL-model is van toepassing op financiële vaste activa gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs of op reële waarde via niet-gerealiseerde resultaten. Voor het vaststellen van de ECL mag gebruik gemaakt worden van een tweetal praktische toepassingen, namelijk de ‘simplified approach’ en de ‘low credit risk simplification’. De ‘simplified approach’ zal worden toegepast op de debiteuren. Analyse heeft uitgewezen dat toepassing van de ‘simplified approach’ niet zal leiden tot een materiële impact op het vermogen per 1 februari 2018 en de toekomstige financiële resultaten van de Groep.

Hedge accounting

De Groep past geen hedge accounting toe.

Overige wijzigingen

Alle overige wijzigingen binnen IFRS 9 welke van toepassing zijn op de jaarrekening van de groep zullen verwerkt worden per ingangsdatum van de wijziging.

IFRS 15 – Revenue from Contracts with customers

De groep zal de nieuwe standaard van IFRS 15 implementeren op de vereiste ingangsdatum. De groep zal de ‘modified retrospective’ methode toepassen bij de implementatie.

De verwachting is dat de wijzigingen in IFRS 15 enkel een impact zullen hebben op de toelichting bij de jaarrekening, daar waar de omzeterkenning naar verwachting van de groep niet significant zal wijzigen met de invoering van de nieuwe IFRS 15 richtlijn. De activiteiten van de groep bestaan voornamelijk uit het leveren van goederen aan haar klanten op basis van standaard leveringscondities, waarbij er maar heel beperkt sprake is van een recht op retourneren. De diensten die de groep levert gerelateerd aan de goederen leveringen (met name de activiteiten van Brocacef Ziekenhuisfarmacie) zijn een integraal onderdeel van het product dat de groep levert aan zijn klanten en kwalificeren

niet als een aparte prestatieverplichting. Ten aanzien van de diensten van Brocacef Healthcare Logistics resulteert het ter beschikking stellen van opslagcapaciteit niet in het classificeren van een lease van opslag aan klanten. De groep heeft geen contracten met klanten waarin impliciete rechten of verplichtingen uit voort vloeien. De vereisten met betrekking tot de toelichting van de omzet zijn in IFRS 15 aangescherpt. De groep zal per ingangsdatum van IFRS 15 uitbreiden de omzet specificeren en toelichten.

IFRS 16 – Leases

De verwachting is dat de wijzigingen in IFRS 16 impact zullen hebben op de cijfers van de groep. De uiteindelijke impact wordt door de Groep nog gekwantificeerd.

Voor de overige standaarden beoordeelt de Groep op dit moment nog de impact, naar alle verwachting zullen deze minimaal zijn.

4 Bepaling reële waarde

De Groep waardeert financiële instrumenten en niet-financiële activa per balansdatum tegen reële waarde. De reële waarde is de prijs die zou worden ontvangen om een actief te verkopen of die zou worden betaald om een verplichting over te dragen in een regelmatige transactie tussen marktdeelnemers op de waarderingsdatum. Bij een waardering tegen reële waarde wordt ervan uitgegaan dat de transactie om het actief te verkopen of de verplichting over te dragen plaatsvindt: op de belangrijkste markt voor het actief of de verplichting; of als er geen belangrijkste markt is, op de voordeligste markt voor het actief of de verplichting. Indien de reële waarde afwijkt van de boekwaarde wordt dit in de betreffende paragraaf worden vermeld.

De Groep dient toegang te hebben tot de belangrijkste of voordeligste markt. De reële waarde van een actief of een verplichting wordt bepaald met behulp van de veronderstellingen waarvan marktdeelnemers zouden uitgaan bij het waarderen van het actief of de verplichting, in de veronderstelling dat marktdeelnemers in hun economisch belang handelen. Bij de waardering van een niet-financieel actief tegen reële waarde wordt rekening gehouden met het vermogen van een marktdeelnemer om economische voordelen te genereren door het actief maximaal en optimaal te gebruiken of door het te verkopen aan een andere marktdeelnemer die het actief maximaal en optimaal zou gebruiken. De Groep gebruikt waarderingstechnieken die in de gegeven omstandigheden geëigend zijn en waarvoor voldoende gegevens beschikbaar zijn om de reële waarde te bepalen, waarbij zo veel mogelijk relevante waarneembare inputs en zo weinig mogelijk niet-waarneembare inputs worden gebruikt.

Alle activa en verplichtingen ten aanzien waarvan de reële waarde wordt bepaald of in de jaarrekening wordt vermeld,

worden in de in het navolgende beschreven reële waarde hiërarchie ingedeeld, op basis van de input van het laagste niveau die significant is voor de gehele waardering:

- Niveau 1 – genoteerde (niet-aangepaste) prijzen op actieve markten voor identieke activa of verplichtingen;
- Niveau 2 – waarderingstechnieken waarvoor de input van het laagste niveau dat voor de waardering tegen reële waarde significant is, direct of indirect waarneembaar is;
- Niveau 3 – waarderingstechnieken waarvoor de input van het laagste niveau dat voor de waardering tegen reële waarde significant is, niet waarneembaar is.

Voor activa en verplichtingen die op terugkerende basis in de jaarrekening worden opgenomen, stelt de Groep aan het einde van iedere verslagperiode vast of door herbeoordeling sprake is wijzigingen in de niveau-indeling van de hiërarchie (op basis van de input van het laagste niveau die significant is voor de gehele waardering).

(i) Materiële vaste activa

De reële waarde van materiële vaste activa die ten gevolge van een bedrijfscombinatie zijn opgenomen, zijn voor onroerende zaken getaxeerd door een vastgoed specialist die de waarde heeft bepaald waartegen het onroerend goed op de verwervingsdatum kan worden verhandeld tussen een tot een transactie bereid zijnde koper en verkoper in een zakelijke, objectieve transactie voorafgegaan door gedegen onderhandeling waarbij de partijen goed geïnformeerd waren. De reële waarde van materiële vaste activa en inventaris is gebaseerd op marktprijzen en kostprijzen en bepaald met behulp van de genoteerde marktprijzen van vergelijkbare activa en artikelen voor zover deze beschikbaar zijn en, waar van toepassing, met behulp van vervangingskosten. In de schatting van de afschrijvingen op vervangingskosten wordt rekening gehouden met correcties voor zowel fysieke slijtage als functionele en economische veroudering.

(ii) Vastgoedbeleggingen

De reële waarde van vastgoedbeleggingen die ten gevolge van een bedrijfscombinatie zijn opgenomen, zijn voor onroerende zaken getaxeerd door een vastgoed specialist die de waarde heeft bepaald waartegen het onroerend goed op de verwervingsdatum kan worden verhandeld tussen een tot een transactie bereid zijnde koper en verkoper in een zakelijke, objectieve transactie voorafgegaan door gedegen onderhandeling waarbij de partijen goed geïnformeerd waren. De reële waarde van vastgoedbeleggingen is gebaseerd op marktprijzen en kostprijzen en bepaald met behulp van de genoteerde marktprijzen van vergelijkbare activa voor zover deze beschikbaar zijn en, waar van toepassing, met behulp van vervangingskosten. In de schatting van de afschrijvingen wordt rekening gehouden met correcties voor zowel fysieke slijtage als functionele en economische veroudering.

(iii) Immateriële activa

De reële waarde van andere immateriële activa is gebaseerd op de verwachte contante waarde van de kasstroom uit het gebruik en de eventuele verkoop van de activa.

(iv) Voorraden

De reële waarde van voorraden die als onderdeel van een bedrijfscombinatie zijn verworven, wordt bepaald op basis van de geschatte verkoopprijs in het kader van de normale bedrijfsvoering, verminderd met de geschatte verkoopkosten, plus een redelijke winstmarge waarin de verkoopinspanning tot uitdrukking komt.

(v) Handels- en overige vorderingen

De reële waarde van handels- en overige vorderingen wordt tegen de contante waarde van de toekomstige kasstromen geschat, die op hun beurt worden gedisconteerd tegen de marktrente per verslagdatum. Deze reële waarde wordt bepaald ten behoeve van de informatieverschaffing dan wel als de handels- en overige vorderingen via een bedrijfscombinatie worden verworven.

5 Financieel risicobeheer

(a) Overzicht

De Groep is uit hoofde van het gebruik van financiële instrumenten blootgesteld aan de volgende risico's:

- kredietrisico
- liquiditeitsrisico
- marktrisico

In dit onderdeel van de toelichting wordt informatie gegeven over de blootstelling van de Groep aan elk van de hierboven genoemde risico's, de doelstellingen, grondslagen en procedures van de Groep voor het beheren en meten van deze risico's alsmede het kapitaalbeheer van de Groep.

Daarnaast zijn in deze geconsolideerde jaarrekening nadere kwantitatieve toelichtingen opgenomen. Er zijn ten opzichte van vorig jaar geen wijzigingen in het beleid en de beheersing van de Groep ten aanzien van deze risico's.

(b) Risicobeheerkader

Het risicobeleid van de Groep heeft als doel de risico's waarmee de Groep zich geconfronteerd ziet in kaart te brengen en te analyseren, passende risicolimieten en -controles te bepalen om de risico's en naleving van de limieten te bewaken. Beleid en systemen voor risicobeheer worden regelmatig geëvalueerd en waar nodig aangepast aan veranderingen in de marktomstandigheden en de activiteiten van de Groep. De Groep streeft ernaar om door middel van haar standaarden en procedures met betrekking tot training en management een gedisciplineerde en constructieve beheersingsomgeving te ontwikkelen waarin alle werknemers hun rol en ook hun verplichtingen begrijpen.

(c) Kredietrisico

Kredietrisico beschrijft het risico dat een partij bij een financieel instrument niet aan zijn contractuele verplichtingen kan voldoen en dus een financieel verlies voor de Groep veroorzaakt. Kredietrisico omvat zowel het directe risico op wanbetaling en het risico dat de kredietwaardigheid van de tegenpartij zal verslechteren, evenals de concentratie van risico's.

De maximale blootstelling van de activa aan kredietrisico is gelijk aan de boekwaarde van elke categorie van activa. Het niveau van kredietrisico uit operationele activiteiten wordt bewaakt en in toom gehouden door een debiteurenbeheer systeem. Het risico van wanbetaling wordt laag geschat voor de Groep omdat onze voornaamste klanten (apothekers, apotheekhoudende huisartsen en zieken- en verpleeghuizen) over het algemeen een goede kredietwaardigheid hebben. Ondanks een aantal grotere klanten, is onze klantbasis breed gespreid met kleine hoeveelheden van vorderingen toe te rekenen aan elk individu of entiteit. Het maximale kredietrisico is gelijk aan de boekwaarde van elk financieel instrument op de balans en betreft de volgende posten:

		2017/18	2016/17
	Noot	EUR 1.000	EUR 1.000
Leningen aan geassocieerde deelnemingen	<u>18</u>	525	5.541
Vorderingen op verbonden partijen	<u>22</u>	18.545	10.543
Overige vorderingen	<u>22</u>	32.540	38.236
Handelsvorderingen	<u>22</u>	183.828	204.129
Maximaal kredietrisico		235.438	258.449

(d) Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat de Groep problemen krijgt om te voldoen aan haar verplichtingen uit hoofde van in contanten of andere financiële activa af te wikkelen financiële verplichtingen. De uitgangspunten van het liquiditeitsrisicobeheer zijn dat er voor zover mogelijk voldoende faciliteiten worden aangehouden om te kunnen voldoen aan de huidige en toekomstige financiële verplichtingen, in normale en moeilijke omstandigheden, en zonder dat daarbij onaanvaardbare verliezen worden gelopen of de reputatie van de Groep in gevaar komt. Als onderdeel van PHOENIX Pharma SE heeft de Groep beschikking over een leningsfaciliteit. De te betalen rente bedraagt EURIBOR plus 332,0 basispunten.

De verwachte kasstromen van de financiële verplichtingen per 31 januari 2017, inclusief de rentebetalingen, zijn als volgt:

	Boek waarde	Verwachte kasstroom	Direct opeisbaar	0-3 mnd	3-6 mnd	6-12 mnd	Meer dan 1 jaar
Langlopende leningen van verbonden partijen	282.735	300.717	-	2.248	2.248	4.495	291.726
Kortlopende leningen van banken	1.422	1.422	-	1.422	-	-	-
Koopsomverplichting	500	500	-	500	-	-	-
Handelscrediteuren en overige kortlopende schulden, exclusief rente	288.508	288.508	-	288.508	-	-	-
Totaal financiële verplichtingen	573.165	591.147	-	292.678	2.248	4.495	291.726

De verwachte kasstromen van de financiële verplichtingen per 31 januari 2018, inclusief de rentebetalingen, zijn als volgt:

	Boek waarde	Verwachte kasstroom	Direct opeisbaar	0-3 mnd	3-6 mnd	6-12 mnd	Meer dan 1 jaar
Langlopende leningen van verbonden partijen	282.735	300.727	-	2.347	2.347	4.693	291.340
Kortlopende leningen van banken	145	145	-	145	-	-	-
Koopsomverplichting	2.218	2.218	-	2.218	-	-	-
Handelscrediteuren en overige kortlopende schulden, exclusief rente	237.712	237.712	-	237.712	-	-	-
Totaal financiële verplichtingen	522.810	540.802	-	242.422	2.347	4.693	291.340

(e) Marktrisico

Marktrisico betreft het risico dat de inkomsten van de Groep nadelig worden beïnvloed door veranderingen in marktprijzen, zoals valutakoersen, rentetarieven en aandelenkoersen. Het beheer van het marktrisico heeft tot doel de marktriscopositie binnen aanvaardbare grenzen te houden bij een optimaal rendement.

(i) Renterisico

Renterisico's ontstaan als gevolg van mogelijke veranderingen in de marktrente en kan tot een verandering in de reële waarde leiden in het geval van vastrentende financiële instrumenten en aan de schommelingen leiden in het belang van de betalingen in het geval van variabele rentedragende financiële instrumenten. De Groep heeft zich niet ingedekt tegen schommelingen in de marktrente vanwege de sterke eigen-vermogenspositie en daarmee worden de gevolgen van deze risico's beperkt geacht.

Indien de rentepercentages met 1% zouden toenemen, zou dit leiden tot een extra financieringslast van circa EUR 2,7 miljoen.

(ii) Valutarisico

Valutarisico's zijn voor de Groep nagenoeg nihil aangezien de activiteiten zich voornamelijk concentreren in Nederland.

(iii) Overige marktprijsrisico's

Prijsrisico's zijn relevant voor de Groep aangezien de vergoedingssystematiek voor genees- en medische middelen in belangrijke mate door de overheid en verzekeraars bepaald wordt. De Groep houdt per artikelgroep de marges in de gaten en gaat hierover in overleg met de verantwoordelijke instanties om margeverlies te beperken en waar mogelijk te verbeteren en te optimaliseren.

(f) Kapitaalbeheer

Het beleid van de groepsdirectie is gericht op de handhaving van een sterke vermogens-positie waarmee het vertrouwen van aandeelhouders, crediteuren en de markten kan worden behouden en de toekomstige ontwikkeling van de bedrijfsactiviteiten kan worden zeker gesteld. Kapitaal bestaat uit aandelenkapitaal, agio, statutaire reserve, overige reserves en het resultaat over het lopende boekjaar. De groepsdirectie bewaakt behalve het rendement op het eigen vermogen ook het niveau van het aan gewone aandeelhouders uit te keren dividend.

De verhouding tussen vreemd vermogen en eigen vermogen aan het einde van de verslagperiode was als volgt:

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Totale verplichtingen	581.031	631.610
Af: Geldmiddelen en kasequivalenten	2.467	2.964
Netto schuld	578.564	628.646
Totaal eigen vermogen	449.288	429.529
Verhouding vreemd vermogen/ eigen vermogen per 31 januari	1,29	1,46

6 Activa aangehouden voor de verkoop en verplichtingen samenhangend met activa aangehouden voor verkoop

De activa aangehouden voor verkoop per 31 januari 2018 heeft betrekking op vastgoed dat per direct beschikbaar is voor de verkoop. Per 31 januari 2017 had de activa aangehouden voor verkoop en de verplichtingen samenhangend met activa aangehouden voor verkoop betrekking op de verkoop van apotheken in het kader van de voorwaarden gesteld door de Autoriteit Consument en Markt in verband met de overname van Mediq Apotheken Nederland.

Activa aangehouden voor verkoop

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Goodwill	-	5.529
Materiële vaste activa	5.113	722
Geassocieerde deelnemingen	-	653
Voorraden	-	686
Geldmiddelen en kasequivalenten	-	29
Activa aangehouden voor verkoop	5.113	7.619

Verplichtingen samenhangend met activa aangehouden voor verkoop

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Personeelsgerelateerde verplichtingen	-	471
Verpl.samenhangend met activa aangehouden voor verkoop	-	471

7 Acquisities en desinvesteringen van dochterondernemingen en minderheidsbelangen

Het volgende is een beschrijving van de acquisities en desinvesteringen die hebben plaatsgevonden gedurende het boekjaar 2017/18 en de effecten van acquisities en desinvesteringen gedurende het boekjaar 2017/18.

Op de acquisities is purchase accounting uitgevoerd in overeenstemming met de overname methode overeenkomstig IFRS 3 'Bedrijfscombinaties'.

(a) Acquisities van dochterondernemingen en activiteiten in het huidige boekjaar

(i) Overname 13 apotheken en een onderneming gespecialiseerd in de levering van compressie-, litteken- en wondproducten.

Gedurende het boekjaar 2017/18 heeft Brocacef 13 apotheken volledig verworven waarvan één een uitbreiding van het belang betrof, deze acquisities zijn gedaan met als doel schaalvergroting en synergievoordelen. Tevens is per 31 december 2017 een onderneming die gespecialiseerd is in de levering van compressie-, litteken- en wondproducten (DeclaCare) ook volledig verworven met als doel een schaalvergroting en inwinnen in een nieuwe markt. Vanaf het moment van acquisitie tot en met 31 januari 2018 bedroeg de bijdrage van de overgenomen activiteiten aan de omzet ongeveer EUR 12,3 miljoen en een negatieve bijdrage aan het bedrijfsresultaat van ongeveer EUR 0,6 miljoen, voornamelijk door eenmalige kosten. Wanneer de overgenomen activiteiten per 1 februari 2017 zouden zijn opgenomen, zou de bijdrage aan de omzet ongeveer EUR 29,4 miljoen hebben bedragen en een positieve bijdrage aan het bedrijfsresultaat van ongeveer EUR 1,9 miljoen.

(ii) Identificeerbare verworven activa en aangegane verplichtingen

De reële waarden van de verworven activa en aangegane verplichtingen waren op het moment van acquisities als volgt:

	Noot	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
		Reële waarde Declarare	Reële waarde Apotheken	Reële waarde Totaal
Materiële vaste activa	15	188	877	1.065
Voorraden		297	1.008	1.305
Kortlopende handels- en overige vorderingen		325	395	720
Geldmiddelen en kasequivalenten		4	48	52
Overige financieringsverplichtingen		-	(100)	(100)
Handelsschulden en overige te betalen posten		(2.762)	(201)	(2.963)
Saldo van identificeerbare activa en verplichtingen		(1.948)	2.027	79
Uitstroom liquide middelen als gevolg van acquisitie		(5.171)	(16.001)	(21.172)
Uitgestelde Goodwill verplichting		(1.000)	-	(1.000)
Minderheidsbelang		-	(159)	(159)
Geldmiddelen en kasequivalenten		(4)	(48)	(52)
Goodwill	17	8.123	14.181	22.304

(iii) Goodwill

Voor de overname van de apotheken en DeclaCare is een vergoeding betaald voor overgenomen geïdentificeerde activa en verplichtingen.

De waarde van immateriële activa die niet op de balans geïdentificeerd kunnen worden, zoals de locatie of de kwaliteit van het zittende management, zijn onderdeel van de post goodwill. Tevens heeft de goodwill betrekking op niet direct aan de overgenomen onderneming gelieerde aspecten, zoals demografische ontwikkelingen, voor zover deze naar verwachting bij gaan dragen aan de te realiseren kasstroom. De opgenomen goodwill is naar verwachting voor EUR 12,3 miljoen fiscaal aftrekbaar, het restant is naar verwachting niet fiscaal aftrekbaar.

Voor de overname van DeclaCare is EUR 8,1 miljoen goodwill betaald, voor de overgenomen apotheken is EUR 14,2 miljoen goodwill betaald.

(iv) Financiering

De uitstroom van liquide middelen als gevolg van de acquisitie van de apotheken en DeclaCare zijn verantwoord onder de netto kasstroom uit investeringsactiviteiten.

De uitstroom liquide middelen als gevolg van acquisitie is als volgt:

	EUR
Betaalde overgedragen vergoedingen	22.224
Verkregen liquide middelen	(52)
Uitstroom liquide middelen als gevolg van acquisitie	22.172

(a) Desinvesteringen van dochterondernemingen en afstoten van activiteiten in het huidige boekjaar

Van de 30 in volledige eigendom zijnde apotheken die verkocht moesten worden als voorwaarden van de ACM voor het overnemen van Mediq waren er per einde vorigboekjaar 21 apotheken verkocht. Gedurende het huidige boekjaar zijn de resterende apotheken verkocht. De verkoop van deze apotheken heeft geresulteerd in een boekresultaat van EUR 2,1 miljoen. Daarnaast zijn er twee andere apotheek welke in volledige eigendom waren verkocht, waarmee een boekresultaat van EUR 0,3 miljoen is behaald.

De in totaal 11 verkochte apotheken hadden gedurende het boekjaar 2017/18 nog voor EUR 1,7 miljoen bijgedragen in de omzet en voor EUR 0,2 miljoen in het bedrijfsresultaat.

(b) Desinvesteringen van meerderheidsbelangen in het huidige boekjaar

Van de drie apotheken die verkocht moesten worden als voorwaarden van de ACM was er per einde vorig boekjaar 1 verkocht. Gedurende het huidige boekjaar zijn de overige 2 apotheken verkocht. De verkoop van deze apotheken heeft niet geresulteerd in een boekresultaat. Daarnaast is er één andere apotheek waarin de Groep een meerderheidsbelang had verkocht.

De 3 verkochte apotheken hebben gedurende het boekjaar 2017/18 voor EUR 2,1 miljoen bijgedragen in de omzet en EUR 0,4 mijoen bijdrage in het bedrijfsresultaat.

(c) Desinvesteringen van minderheidsbelangen in het huidige boekjaar

Van de vijf apotheken die verkocht moesten worden als voorwaarden van de ACM waren er per einde vorig boekjaar 3 apotheken verkocht. Gedurende het huidige boekjaar zijn de overige 2 apotheken verkocht. De verkoop van deze apotheken heeft niet geresulteerd in een boekresultaat.

Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening

8 Netto-omzet

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Groothandel	1.744.943	1.698.399
Retail	737.764	631.125
Pre-wholesale	9.333	6.635
Totaal	2.492.040	2.336.159
Onderlinge leveringen	(449.015)	(376.858)
Totale netto-omzet	2.043.025	1.959.301

De netto-omzet is zowel in 2017/18 als in 2016/17 met name in Nederland gerealiseerd, slechts circa EUR 46 miljoen (2016/17: circa EUR 46 miljoen) is gerealiseerd buiten Nederland, voornamelijk in Duitsland, Groot Britannië en het Caribisch gebied. De netto-omzet bestaat voornamelijk uit de verkoop van farmaceutische en aanverwante goederen.

9 Overige bedrijfsopbrengsten

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Logistieke fees	9.529	7.615
Service fees	1.431	4.447
Huuropbrengsten	4.448	3.616
Verkoopopbrengst activa en bedrijfsonderdelen	3.259	3.081
Diverse baten	12.901	8.626
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	31.568	27.385

Logistieke fees hebben betrekken op doorbelaste vracht-kosten en overig doorbelaste fees voor groothandels-activiteiten. Service fees betreffen voornamelijk ontvangen fees in verband met zorgprogramma's.

De verkoopopbrengst activa en bedrijfsonderdelen betreft het resultaat op de verkoop van apotheken.

De diverse baten hebben onder andere betrekking op marketingopbrengsten, doorbelaste uren en opbrengsten uit zorgprojecten van apotheken.

10 Personeelskosten

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Lonen en salarissen	160.745	140.836
Sociale lasten	26.044	21.441
Pensioenen	17.696	14.933
Overige personeelskosten	46.627	43.980
Totale personeelskosten	251.112	221.190

De totale personeelskosten zijn ten opzichte van 2016/17 met EUR 29,9 miljoen (+13,5%) toegenomen. Het gemiddeld aantal FTE nam toe met 496 FTE naar 3.458 FTE (+ 16,7%).

Door de overname van Mediq Apotheken Nederland kende 2017/18 wederom een relatief sterke toename in het gemiddeld aantal FTE.

De verdeling van het gemiddeld aantal FTE medewerkers is als volgt:

	2017/18	2016/17
Groothandel	1.046	934
Retail	2.365	2.000
Pre-wholesale	47	28
Gemiddeld aantal FTE medewerkers in loondienst	3. 458	2.962

11 Overige bedrijfskosten

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Verkoopkosten	46.840	38.721
Huisvestings- en leasekosten	55.834	46.894
Overig algemene kosten	16.133	20.597
Totale overige bedrijfskosten	118.807	106.212

De huisvestings- en leasekosten betreffen EUR 25,6 miljoen huur- en leasekosten (2016/17: EUR 20,8 miljoen) en voor het resterende deel betreffen dit voornamelijk onderhoudskosten en kleine huisvestingskosten.

12 Bijzondere waardevermindering vaste activa

Gedurende 2017/18 hebben er geen bijzondere waarde-verminderingen plaatsgevonden.

13 Financieringsbaten en -lasten

		2017/18	2016/17
	Noot	EUR 1.000	EUR 1.000
Rentebaten uit leningen		362	469
Financieringsbaten		362	469
Rentelast uit tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerde financiële verplichtingen		(11.627)	(9.281)
Beschikbaarheidsprovisie		-	(1.252)
Financieringslasten		(11.627)	(10.533)
Waardevermindering vorderingen op verbonden partijen		(300)	(1.034)
Earn-out		(100)	-
Waardevermindering vorderingen op derden	18	-	(461)
Overige financiële resultaten		(400)	(1.495)
Netto financieringsresultaat		(11.665)	(11.559)

Financieringsbaten omvatten rente-inkomsten op leningen aan minderheidsdeel-nemingen en klanten.

De Groep wordt middels een langlopende lening gefinancierd vanuit PHOENIX. Tevens wordt de Groep kortlopend gefinancierd door zowel PHOENIX als ING Commercial Finance. Voornamelijk door de langlopende financiering vanuit PHOENIX zijn de meeste financieringslasten intern (EUR 10,0 miljoen), daarnaast bestaan de financieringslasten uit de kortlopende financiering vanuit PHOENIX (EUR 1,0 miljoen) en voor een kleiner deel extern (EUR 0,6 miljoen).

De overige financiële resultaten hebben betrekking op respectievelijk een earn-out, een afwaardering van een lening aan een minderheidsdeelneming en een afwaardering van een lening aan een afnemer.

14 Winstbelastingen

Brocacef Groep NV staat vanaf 1 december 2010 aan het hoofd van een fiscale eenheid voor de heffing van vennootschapsbelasting samen met haar belangrijkste 100% dochtermaatschappijen.

Het nominale belastingpercentage bedroeg over het boekjaar 25,0% (2016/17: 25,0%).

In de winst-en-verliesrekening opgenomen winstbelastingen		
	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Verschuldigde winstbelastingen		
Boekjaar	13.049	12.012
Latente winstbelastingen		
Ontstaan en afwikkeling van tijdelijke verschillen	1.870	208
Vrijval voorgaande jaren	(1.912)	-
Afwikkeling voorgaande boekjaren	88	(7)
	47	201
Totaal winstbelastingen	13.095	12.213

Aansluiting met het effectieve belastingtarief				
	2017/18		2016/17	
	%	EUR 1.000	%	EUR 1.000
Resultaat na belastingen		35.439		18.399
Totaal winstbelastingen	27,0	13.095	39,9	12.213
Winst (exclusief winstbelastingen)	100,0	48.534	100,0	30.612
Tegen wettelijk van toepassing zijnde tarief	25,0	12.134	25,0	7.653
Aandeel belastingen minderheidsbelangen		(772)		(601)
Niet aftrekbare acquisitiekosten		1.687		638
Verkoopopbrengst activa en bedrijfsonderdelen (verschil commercieel/ fiscaal)		-		4.322
Totaal winstbelastingen		13.049		12.012

2218

ijtg.nl

BRO
a PHOENIX

Toelichting op de geconsolideerde balans

15 Materiële vaste activa

	Terreinen en gebouwen	Machines en installaties	Inventaris	Activa in uitvoering en in bestelling	Totaal
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Aanschaffingswaarde	60.540	25.602	40.268	2.041	128.451
Cumulatieve afschrijvingen	(28.470)	(12.968)	(26.969)	-	(68.407)
Boekwaarde per 31 januari 2016	32.070	12.634	13.299	2.041	60.044

	Terreinen en gebouwen	Machines en installaties	Inventaris	Activa in uitvoering en in bestelling	Totaal
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand per 1 februari 2016	32.070	12.634	13.299	2.041	60.044
Investeringsen	1.159	555	4.584	4.945	11.243
Verkregen via Acquisitie	18.448	4.134	7.791	2.442	32.815
Desinvesteringen	(869)	(43)	(217)	-	(1.129)
Herrubricering vastgoed-beleggingen	(2.555)	-	-	-	(2.555)
Activa aangehouden voor verkoop	(473)	-	-	-	(473)
Ingebruikname	5.100	961	1.569	(7.630)	-
Afschrijvingen	(4.554)	(3.683)	(6.031)	-	(14.268)
Boekwaarde per 31 januari 2017	48.326	14.558	20.995	1.798	85.677

	Terreinen en gebouwen	Machines en installaties	Inventaris	Activa in uitvoering en in bestelling	Totaal
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Aanschaffingswaarde	81.290	31.209	53.995	1.798	168.292
Cumulatieve afschrijvingen	(32.964)	(16.651)	(33.000)	-	(82.615)
Boekwaarde per 31 januari 2017	48.326	14.558	20.995	1.798	85.677

	Terreinen en gebouwen	Machines en installaties	Inventaris	Activa in uitvoering en in bestelling	Totaal
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand per 1 februari 2017	48.326	14.558	20.995	1.798	85.677
Investeringsen	636	686	1.940	7.454	10.716
Verkregen via Acquisitie	-	-	-	1.064	1.064
Correctie Acquisitie voorgaand jaar	(1.900)	-	-	-	(1.900)
Desinvesteringen	(259)	(122)	(356)	(5)	(742)
Herrubricering vastgoed-beleggingen	604	-	-	-	604
Activa aangehouden voor verkoop	(3.989)	(1.010)	(22)	-	(5.021)
Ingebruikname	5.697	2.578	(693)	(7.582)	-
Afschrijvingen	(6.009)	(4.062)	(6.457)	-	(16.528)
Boekwaarde per 31 januari 2018	43.106	12.628	15.407	2.729	73.870

	Terreinen en gebouwen	Machines en installaties	Inventaris	Activa in uitvoering en in bestelling	Totaal
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Aanschaffingswaarde	82.079	33.341	54.864	2.729	173.013
Cumulatieve afschrijvingen	(38.973)	(20.713)	(39.457)	-	(99.143)
Boekwaarde per 31 januari 2018	43.106	12.628	15.407	2.729	73.870

Onder de gebouwen en terreinen zijn erfpachtrechten opgenomen voor een bedrag van EUR 2,4 miljoen (31 januari 2017: EUR 2,5 miljoen). De erfpachtrechten zijn afgekocht tot juli 2049.

De vastgoedbeleggingen hebben betrekking op een pand in Zaandam en een aantal (apotheek)panden welke per direct beschikbaar zijn voor verkoop maar waarvan de verwachting is dat de verkoop niet binnen een jaar gerealiseerd wordt. De (apotheek)panden worden niet gehouden voor de normale bedrijfsvoering.

16 Vastgoedbeleggingen

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand per 1 februari	9.325	6.081
Investeringsen	-	133
Verkregen via Acquisitie	-	1.215
Herrubricering van/naar materiele vaste activa	(604)	2.555
Herrubricering vanuit activa aangehouden voor verkoop	280	-
Afschrijvingen	(447)	(295)
Verkoop	(336)	(364)
Stand per 31 januari	8.218	9.325

Op de vastgoedbeleggingen is gedurende het boekjaar EUR 443 (lineair) afgeschreven en is er voor EUR 351 aan vastgoedbeleggingen verkocht. De historische kostprijs van deze panden bedroeg tezamen EUR 11,8 miljoen (31 januari 2017: EUR 11,2 miljoen), waar per einde boekjaar EUR 3,6 miljoen (31 januari 2017: EUR 1,9 miljoen) cumulatief op is afgeschreven. De reële waarde van de vastgoedbeleggingen zijn naar schatting in lijn met de boekwaarde.

De gemaakte (onderhouds)kosten van het pand in Zaandam bedroegen circa EUR 0,2 miljoen, daar waar deze voor de (apotheek)panden verwaarloosbaar zijn geweest.

17 Goodwill en overige immateriële activa

	Goodwill	Klantrelaties	Overige	Totaal
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Aanschaffingswaarde	167.842	-	10.642	178.484
Cumulatieve afschrijvingen	-	-	(8.382)	(8.382)
Boekwaarde per 31 januari 2016	167.842	-	2.260	170.102

	Goodwill	Klantrelaties	Overige	Totaal
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand per 1 februari 2016	167.842	-	2.260	170.102
Investeringsen	-	-	2.909	2.909
Verkregen via acquisitie	386.376	14.700	1.782	402.858
Herrubricering	-	85	(85)	-
Verkoop	(7.627)	-	(17)	(7.644)
Afschrijvingen	-	(1.782)	(1.758)	(3.540)
Boekwaarde per 31 januari 2017	546.591	13.003	5.091	564.685

	Goodwill	Klantrelaties	Overige	Totaal
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Aanschaffingswaarde	546.591	14.785	15.231	576.607
Cumulatieve afschrijvingen	-	(1.782)	(10.140)	(11.922)
Boekwaarde per 31 januari 2017	546.591	13.003	5.091	564.685

	Goodwill	Klantrelaties	Overige	Totaal
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand per 1 februari 2017	546.591	13.003	5.091	564.685
Investeringsen	-	-	2.894	2.894
Verkregen via acquisitie	22.304	-	-	22.304
Correctie Acquisitie voorgaand jaar	1.925	-	-	1.925
Verkoop	(1.372)	-	(95)	(1.467)
Afschrijvingen	-	(2.486)	(2.340)	(4.826)
Boekwaarde per 31 januari 2018	569.448	10.517	5.550	585.515

	Goodwill	Klantrelaties	Overige	Totaal
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Aanschaffingswaarde	569.448	14.785	17.861	602.094
Cumulatieve afschrijvingen	-	(4.268)	(12.311)	(16.579)
Boekwaarde per 31 januari 2018	569.448	10.517	5.550	585.515

Toetsing op bijzondere waardevermindering voor kasstroomgenererende eenheden die goodwill bevatten

Overeenkomstig IAS 36.10 is er per 31 januari 2018 een impairment test uitgevoerd op basis van gebruikswaarden.

Een waardevermindering wordt vastgesteld voor de goodwill door de beoordeling van de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen van elke kasstroom-genererende eenheid waarop de goodwill betrekking heeft. De kasgenererende eenheden zijn bepaald op het niveau dat vanuit strategisch en operationeel perspectief gestuurd wordt. Op basis hiervan wordt binnen de Groep Groothandel, Retail en Pre-wholesale gezien als de 3 kleinst kasstroom-genererende eenheden. De verdeling van de goodwill per 31 januari is als volgt:

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Groothandel	165.095	163.170
Retail	393.053	372.121
Pre-wholesale	11.300	11.300
Boekwaarde goodwill per 31 januari	569.448	546.591

De contante waarde van de verwachte toekomstige kas-stromen van de verschillende kasstroom genererende eenheden zijn het meest gevoelig voor de volgende veronderstellingen:

- ✓ margeontwikkelingen
- ✓ kostenontwikkelingen
- ✓ disconteringsvoet

De belangrijkste veronderstellingen die gebruikt zijn om de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen voor de komende 4 boekjaren van de verschillende kas-stroomgenererende eenheden vast te stellen, zijn hieronder opgenomen. Als lange termijn groeivoet is uitgegaan van een jaarlijkse groei van circa 0,5% (2016/17: 0,5%) als gevolg van vergrijzing en inflatie, gecorrigeerd met prijsdalingen als gevolg van het vergenerieken van producten.

Margeontwikkelingen

Toename in marktvolume wordt verwacht als gevolg van vergrijzing en als gevolg van algemeen stijgend gebruik van medicijnen, waardoor het volume zal toenemen. Binnen de Groothandel is de verwachting dat voornamelijk de markt van baxtering en bereidingen verder zal groeien. Binnen Retail is de verwachting dat met name BENU Direct zal groeien binnen haar marktgebieden (incontinentie, diabetes, stoma, wond en voeding).

Kostenontwikkelingen

Als gevolg van inflatie en algemene prijsstijgingen wordt een jaarlijkse toename in de personeelskosten verwacht van 2,0% en voor algemene bedrijfskosten van 1,5%.

Disconteringsvoet

De disconteringsvoet weerspiegelt de huidige markt en is bepaald op 6,26% voor winstbelastingen (31 januari 2017: 6,09% voor winstbelastingen).

Gevoeligheidsanalyse

Inherent aan de gehanteerde berekeningsmethodiek, kan een wijziging van de uitgangspunten tot een andere conclusie ten aanzien van de benodigde bijzondere waardevermindering leiden. Een werkelijke disconteringsvoet die 1,0%-punt hoger ligt dan waarvan uitgegaan is in de afzonderlijke impairment tests zal echter nog niet resulteren in een bijzondere waardevermindering. Zodra de werkelijke disconteringsvoet met 4,9%-punten of meer zal toenemen zal dit resulteren in een bijzondere waardevermindering. Het verlagen van de jaarlijkse groei met 1,0% voor de lange termijn of het verhogen van de kostenontwikkeling met 1,0% zullen niet resulteren in een bijzondere waardevermindering.

Klantrelaties

De post klantrelaties omvat de waardering van over-genomen groothandelsrelaties. Klantrelaties worden lineair afgeschreven over deze gebruiksduur.

Overige immateriële activa

De post overige immateriële activa omvat voornamelijk software. De overige immateriële activa hebben een beperkte gebruiksduur en worden lineair afgeschreven over deze gebruiksduur.

18 Geassocieerde deelnemingen en vorderingen

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Investeringsen in geassocieerde deelnemingen	8.029	6.779
Investeringsen in geassocieerde deelnemingen zonder invloed van betekenis	980	1.540
Langlopende vorderingen	525	5.541
Totale financiële vaste activa	9.534	13.860

De Groep heeft investeringen in 12 (2016/17: 15) minderheidsdeelnemingen. Een specificatie van de belangen is opgenomen in noot 34.

De minderheidsdeelnemingen worden verwerkt volgens de ‘equity’-methode en het aandeel van het netto resultaat van de deelnemingen aan de Groep bedraagt EUR 1,3 miljoen.

De reële waarde van de geassocieerde deelnemingen zonder invloed van betekenis is niet op betrouwbare wijze te bepalen, derhalve worden deze tegen kostprijs gewaardeerd.

Het verloop van de investeringen in geassocieerde deelnemingen is als volgt:

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand 1 februari	8.319	3.856
Verkregen via acquisitie	10	4.652
Resultaat geassocieerde deelnemingen	1.280	987
Boekwaarde desinvesteringen	72	(64)
Herwaardering geassocieerde deelnemingen	-	(182)
Ontvangen dividend	(672)	(394)
Activa aangehouden voor verkoop	-	(536)
Stand per 31 januari	9.009	8.319

Onderstaand zijn de gezamenlijke gegevens van boven-genoemde deelnemingen verder gesplitst naar balansposities en de belangrijkste posten in de winst-en-verliesrekening, gebaseerd op basis van de verslaggevingsmethodiek van de betreffende entiteiten:

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Vaste activa	2.865	2.779
Vlottende activa	639	950
Langlopende verplichtingen	1.941	1.471
Kortlopende verplichtingen	1.028	1.994
Omzet	11.472	11.700
Netto Resultaat	573	411

Langlopende vorderingen

De langlopende vorderingen betreffen verstrekte leningen aan minderheids-deelnemingen (EUR 0,4 miljoen).

De looptijd van de langlopende vorderingen varieert van 2 tot circa 3 jaar. De boekwaarde van de verstrekte leningen komen overeen met de reële waarde. De verstrekte leningen zijn niet gedekt door zekerheden.

		2017/18	2016/17
	Noot	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand per 1 februari		5.541	7.011
Aflossingen		(1.543)	(2.120)
Herrubricering van/(naar) kortlopende vorderingen		(3.634)	427
Toevoeging		161	684
Bijzondere waardeverminderingen	<u>13</u>	-	(461)
Stand per 31 januari		525	5.541

19 Latente belastingvorderingen en -verplichtingen

De Groep heeft fiscaal verrekenbare verliezen voor een totaalbedrag van EUR 0,6 miljoen (2016/17: EUR 1,3 miljoen). De verrekenbare verliezen zijn niet in de balans verantwoord als belastingvordering gezien het verrekenbare verliezen betreft binnen entiteiten waarvan er onzekerheid is omtrent het realiseren van toekomstige fiscale winsten. De fiscale verrekenbare verliezen vervallen als volgt:

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Vervalt binnen 1 jaar	510	670
Vervalt na 1 jaar, maar binnen 2 jaar	-	510
Vervalt na 2 jaar, maar binnen 3 jaar	-	-
Vervalt na 3 jaar, maar binnen 4 jaar	-	-
Vervalt na 4 jaar, maar binnen 5 jaar	83	-
Vervalt na 5 jaar	-	83
Fiscaal verrekenbare verliezen	593	1.263

Latente belastingvorderingen en latente belasting-verplichtingen zijn gesaldeerd, indien zij betrekking hebben op belastingen geheven door dezelfde belastingautoriteit en indien er een recht is op gelijktijdige verrekening van actuele belastingvorderingen tegen actuele belastingverplichtingen.

De gesaldeerde belastingverplichting is als volgt opgebouwd:

	Vorderingen		Verplichtingen	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Materiële vaste activa	-	-	1.986	2.397
Immateriële activa	-	-	14.883	13.673
Herinvesteringreserve	-	-	4.110	-
Voorzieningen	189	133	-	-
Overige posten	-	28	-	-
Totaal	189	161	20.979	16.070
Saldering van belastingvorderingen en -verplichtingen	(189)	(161)	(189)	(161)
Netto belasting(vorderingen)/ -verplichtingen	-	-	20.790	15.909

De mutaties op het saldo van de latente belastingvorderingen en -verplichtingen zijn als volgt:

		2017/18	2016/17
	Noot	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand per 1 februari		(15.909)	(11.991)
Verkregen via acquisitie		1.339	(3.710)
Herinvesteringsreserve		(8.060)	-
Besteding herinvesteringsreserve		3.950	-
Aangekochte goodwill vanuit herinvesteringsreserve		(3.980)	-
Ten gunste/(laste) van het resultaat	<u>14</u>	1.870	(208)
Stand per 31 januari		(20.790)	(15.909)

De herinvesteringsreserve is in het boekjaar 2017/18 ontstaan uit de fiscale boekwinst bij de verkoop van apotheken uit het boekjaar 2016/17 (EUR 5,7 miljoen) en het boekjaar 2017/18 (EUR 2,4 miljoen). Van de herinvesteringsreserve is gedurende het boekjaar 2017/18 EUR 4,0 miljoen aangewend middels acquisities.

20 Voorraden

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Goederen in bewerking	13.235	10.247
Gereed product	95.910	109.394
	109.145	119.641

Goederen in bewerking omvatten nog om te pakken voorraden.

Van de voorraad waarderen we een zeer beperkt deel tegen een lagere opbrengstwaarde in plaats van tegen de verkrijgingsprijs. De voorziening op incurante voorraad bedroeg per 31 januari 2018: EUR 2.565 (31 januari 2017: EUR 3.339). Gedurende het boekjaar is er op voorraden EUR 1.417 (2016/17: EUR 1.144) afgeboekt in verband met incurantheid.

De voorraden zijn niet verpand als zekerheid voor verplichtingen.

De kostprijs van de voorraden die in de winst-en-verlies-rekening onder inkoopwaarde van de omzet verwerkt is, bedraagt EUR 1.657,4 miljoen (2016/17: EUR 1.644,8 miljoen), het overige gedeelte van de inkoopwaarde van de omzet betreft onder andere omzetbonussen, prijsverschillen en voorraadverschillen.

21 Vennootschapsbelasting

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Actuele belastingvordering/(verplichting)	2.055	(5.609)
	2.055	(5.609)

De schuld inzake vennootschapsbelasting heeft betrekking op de acute belastingvordering over het lopende boekjaar van EUR 2,1miljoen (31 januari 2017: een te betalen positie van EUR 5,6 miljoen).

22 Kortlopende handels- en overige vorderingen

De kortlopende handels- en overige vorderingen bestaan uit de volgende posten:

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Handelsvorderingen	183.828	204.129
Vorderingen op verbonden partijen	18.545	10.543
Leningen aan afnemers	3.710	505
Te ontvangen bonussen en kortingen	17.812	26.066
Overig	11.018	11.665
	234.913	252.908

De vorderingen op verbonden partijen per 31 januari 2018 heeft voor EUR 17.762 (31 januari 2017: EUR 8.642) betrekking op een rentedragende vordering op PHOENIX PIB International Beteiligungs GmbH. De vordering wordt verstrekt tegen een marktconforme interest, zijnde EURIBOR plus 312,0 basispunten.

De resterende vorderingen op verbonden partijen betreffen handelsvorderingen verkoop van goederen voor EUR 783 (31 januari 2017: EUR 824).

Handelsvorderingen

De handelsvorderingen zijn als volgt opgebouwd:

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Handelsvorderingen (bruto)	186.396	208.730
Voorziening voor oninbaarheid	(1.268)	(4.601)
Handelsvorderingen	185.128	204.129

De ouderdom van de handelsvorderingen is als volgt:

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Handelsvorderingen zonder overschrijding	175.434	195.083
Overschrijding uitstaande vorderingen 1-30 dagen	7.668	9.477
Overschrijding uitstaande vorderingen 31-60 dagen	1.250	2.123
Overschrijding uitstaande vorderingen 61-90 dagen	1.210	512
Overschrijding uitstaande vorderingen 91-150 dagen	43	338
Overschrijding uitstaande vorderingen > 150 dagen	791	1.197
Handelsvorderingen (bruto)	186.396	208.730

Zekerheden

Per 31 januari 2018 zijn de handelsvorderingen voor EUR 91,6 miljoen (31 januari 2017: EUR 96,9 miljoen) verpand aan ING Commercial Finance samenhangend met de lopende kredietfaciliteit. De Groep heeft de beschikking over een kredietfaciliteit van EUR 100,0 miljoen (31 januari 2017: EUR 100,0 miljoen), waar per 31 januari 2018 voor EUR 145 gebruik van gemaakt werd (31 januari 2017: EUR 477).

23 Geldmiddelen en kasequivalenten

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Banksaldi	1.289	1.813
Kasgelden	1.178	1.151
Saldo geldmiddelen en kasequivalenten	2.467	2.964

De beweging in de geldmiddelen en kasequivalenten is gepresenteerd in het kasstroomoverzicht. De liquide middelen staan alle ter vrije beschikking.

24 Eigen vermogen

Voor een verloopoverzicht van het eigen vermogen wordt verwezen naar pagina 32: geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen.

Aandelenkapitaal

	Aandelen A		Aandelen B		Totaal	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
	x 1.000	x 1.000	x 1.000	x 1.000	x 1.000	x 1.000
Uitstaand per 1 februari	14.008	14.008	11.461	11.461	25.469	25.469
Uitstaand per 31 januari - volgestort	14.008	14.008	11.461	11.461	25.469	25.469

Gewone aandelen

Alle aandelen zijn gelijk in rang met betrekking tot de resterende activa van de Groep en de houders van aandelen zijn gerechtigd tot dividend zoals dit van tijd tot tijd wordt vastgesteld.

25 Leningen

Per ultimo boekjaar bestaan de langlopende leningen voor EUR 282.735 (31 januari 2017: EUR 282.735) uit een door PHOENIX PIB Dutch Holding BV verstrekte lening met een looptijd tot 31 december 2019. De door PHOENIX PIB Dutch Holding BV verstrekte lening is verstrekt tegen een marktconforme interest en wel tegen EURIBOR plus 332,0 basispunten. De langlopende leningen liggen met een verwachte reële waarde van EUR 288.430 wel boven de boekwaarde (EUR 282.735).

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand 1 februari	282.735	20.000
Opgenomen gelden	-	402.735
Aflossingen	-	(140.000)
Stand per 31 januari	282.735	282.735

26 Personeelsgerelateerde voorzieningen (langlopend)

De personeelsgerelateerde voorzieningen hebben geheel betrekking op een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen:

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen	4.878	4.897
Personeelsgerelateerde voorzieningen	4.878	4.897

Voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen

De voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen heeft betrekking op een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen.

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand 1 februari	4.897	2.401
Verkregen via acquisitie	-	2.489
Onttrekkingen	(399)	(167)
Toevoeging aan de voorziening	380	174
Stand per 31 januari	4.878	4.897

De voorzieningen voor toekomstige jubileumuitkeringen betreft een voorziening voor personeel dat bij het bereiken van een jubileum recht heeft op een jubileumuitkering. De voorziening heeft een looptijd tot 40 jaar.

Pensioenen

Het overgrote deel van de werknemers neemt deel in een bedrijfstakpensioenregeling of is ondergebracht in de Stichting Brocacef Pensioenfonds.

Bedrijfstakpensioenregelingen

De bedrijfstakpensioenregelingen zijn toegezegde-bijdrageregeling. Voor deze regelingen is de Groep gehouden de vooraf bepaalde premie af te dragen. De Groep kan geen aanspraak maken op een eventueel overschot en niet worden verplicht tot aanzuivering van een eventueel tekort, anders dan door toekomstige premie aanpassingen.

Over het boekjaar bedroegen de kosten voor afgedragen premies aan bedrijfstakpensioenregelingen EUR 12,3 miljoen (2016/17: EUR 10,4 miljoen). De stijging van de afgedragen premies ten opzichte van vorig boekjaar is veroorzaakt door de acquisitie van Mediq Apotheken Nederland, waarvan de medewerkers zijn aangesloten bij de bedrijfstakpensioenregelingen van Pensioenfonds Medewerkers Apotheken.

Voor het boekjaar 2018/19 wordt verwacht dat de af te dragen premies aan bedrijfstakpensioenregelingen lager zullen zijn, doordat oud-Mediq medewerkers over zullen stappen van de bedrijfstakpensioenregeling van Pensioenfonds Medewerkers Apotheken naar de ondernemingspensioenfonds van Stichting Brocacef Pensioenfonds.

Stichting Brocacef Pensioenfonds

De regeling van Stichting Brocacef Pensioenfonds kwalificeert zich voor de financiële verantwoording als een collectief beschikbare premieregeling.

Financiële verantwoording

De Groep is gehouden aan de afdracht van vooraf bepaalde premies. De Groep kan geen aanspraak maken op een eventueel overschot en niet worden verplicht tot aanzuivering van een eventueel tekort, anders dan door toekomstige premie aanpassingen.

Bestuur

Het bestuur van het fonds heeft de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden uitbesteed aan een uitvoeringsorganisatie. Deze werkzaamheden betreffen vermogensbeheer, pensioen-administratie en bestuurs-ondersteuning. Het bestuur blijft, conform de eisen van de Pensioenwet, verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van de uitbestede taken. Het bestuur heeft uitsluitend bevoegdheden conform de statuten en reglementen van het fonds, in overeenstemming met de vastlegging in de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN). Het dagelijks bestuur van het fonds wordt gevormd door de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter en wordt ondersteund door de pensioenfondsmanger.

Verantwoordingsorgaan (VO)

Het VO vertegenwoordigt alle belanghebbenden van het fonds. Uitgangspunt in het handelen van ieder individueel lid van het VO en het VO als geheel, is dat men handelt in het belang van alle belanghebbenden van het fonds, rekening houdend met de korte- en langetermijneffecten van maatregelen. Het VO bewaakt dat het bestuur de uitvoeringsovereenkomst en het pensioenreglement juist uitvoert en er een evenwichtige belangenbehartiging van de verschillende belanghebbenden door het bestuur plaatsvindt. Het VO doet verslag van zijn bevindingen in de ‘Overige gegevens’ van de jaarrekening van de Stichting.

Intern toezicht

Het intern toezicht wordt periodiek uitgevoerd door een visitatiecommissie. Deze commissie heeft als taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het pensioenfonds. Het ziet met name toe op een adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. Het intern toezicht betreft in zijn toezicht de naleving door het fonds van normen zoals vastgelegd in de Code Pensioenfondsen.

Uitvoering en uitbesteding

De uitvoerende werkzaamheden betreffende het vermogensbeheer zijn uitbesteed aan NN Investment Partners, BlackRock en Morgan Stanley Investment Management. Met de beheerders zijn nadere afspraken in overeenkomsten en mandaten vastgelegd.

De totale pensioenkosten over het boekjaar 2017/18 zijn EUR 17,7 miljoen geweest.

27 Leningen en overige financieringsverplichtingen

De leningen en overige financieringsverplichtingen per 31 januari 2018 betreft onder anderen te betalen koopsomverplichtingen (EUR 2.218, 2016/17 EUR 500), te betalen interest aan verbonden partijen (EUR 893) en een kredietfaciliteit bij ING Commercial Finance (EUR 145, 2016/17 EUR 477) en overige (EUR 246, 2016/17 EUR 945).

28 Personeelsgerelateerde verplichtingen

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Verplichting vakantiedagen en overwerk	15.597	15.584
Verplichting voor personeelsbonussen	6.774	6.873
Voorziening voor afkoop- en reorganisatie	600	-
Verplichting voor afkoop- en reorganisatie	1.806	3.026
Overige verplichting aan personeel	1.878	1.325
Stand per 31 januari	26.655	26.808

De kortlopende personeelsgerelateerde verplichtingen betreffen voornamelijk reserveringen in verband met tegoeden aan vakantiedagen, overwerk en bonussen welke naar verwachting binnen een jaar uitbetaald zullen gaan worden. Voorziening voor afkoop- en reorganisatie betreft een voorziening voor personeel welke nog niet zijn aangezegd maar waarvan de reorganisatieplannen wel concreet zijn, zodra personeel aangezegd zijn worden deze als verplichting verantwoord.

29 Overige voorzieningen

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Voorziening voor verlieslatende (huur-) contracten	191	228
Voorziening voor claims	4.568	4.523
Stand per 31 januari	4.759	4.751

Overige voorzieningen hebben betrekking op declaraties van zorgverzekeraars en op verlieslatende (huur)contracten. De voorziening voor declaraties van zorgverzekeraars wordt verwacht binnen een jaar te worden afgewikkeld.

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand 1 februari	4.751	790
Verkregen via acquisitie	-	2.876
Onttrekkingen	(2.045)	(642)
Toevoeging aan de voorziening	2.053	1.727
Stand per 31 januari	4.759	4.751

30 Handelsschulden en overige te betalen posten

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Handelsschulden aan verbonden partijen	2.074	492
Overige handelsschulden	230.642	273.991
BTW en overige belastingen	-	4.226
Overige schulden	6.459	9.799
	239.175	288.508

Onder de overige schulden zijn voornamelijk vooruit ontvangen bedragen, nog te betalen kosten en nog te betalen kortingen opgenomen.

Toelichting op het geconsolideerde kasstroomoverzicht

31 Aansluiting kasstroommutaties met balansmutaties

Onderstaande tabel geeft de kasstroom en niet-kasstroom gerelateerde mutaties weer met betrekking tot de financiering van de activiteiten. De kolom overig geeft de stromen aan waarbij uitstroom van liquide middelen heeft plaatsgevonden.

	Noot	Stand per 31/01/2017	Kasstroom	Overig, geen kasstroom	Stand per 31/01/2018
Bankleningen	<u>25</u>	282.735	-	-	282.735
Langlopende leningen		282.735	-	-	282.735
Rentedragende intercompany vorderingen	<u>22</u>	(8.642)	(9.120)	-	(17.762)
Te betalen koopsomverplichtingen	<u>27</u>	500	-	1.718	2.218
kredietfaciliteit	<u>27</u>	477	(332)	-	145
Kortlopende leningen en rentedragende intercompany		(7.665)	(9.452)	1.718	(15.399)
Dividend betalingen	<u>Pagina 32</u>	-	(9.085)	-	(9.085)
Eigen vermogen		-	(9.085)	-	(9.085)
Totaal		275.070	(18.537)	1.718	257.251

32 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Operationele lease overeenkomsten

De Groep beheert diverse activa onder operationele lease. Dergelijke overeenkomsten hebben voornamelijk betrekking op onroerend goed en het wagenpark. De toekomstige minimale leasebetalingen onder niet-opzegbare operationele lease overeenkomsten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Termijnen vervallend binnen 1 jaar	22.099	20.525
Termijnen vervallend tussen 1 en 5 jaar	51.908	43.456
Termijnen vervallend na 5 jaar	14.758	11.489
Lease- en huurverplichtingen	88.765	75.470

De Groep huurt een aantal panden (apotheken) op basis van operationele lease. De leaseovereenkomsten kennen doorgaans een looptijd van 10 tot 15 jaar, met een optie tot verlenging daarna. De leasebetalingen worden elk jaar verhoogd aan de hand van de markthuren. Enkele van deze geleasede panden zijn door de Groep onderverhuurd. De huur- en onderverhuurovereenkomsten hebben nagenoeg dezelfde looptijden.

In het boekjaar 2017/18 werd uit hoofde van operationele leaseovereenkomsten EUR 25,6 miljoen in de winst-en-verliesrekening opgenomen (2016/17: EUR 20,8 miljoen).

Lease overeenkomsten waarbij de Groep optreedt als verhuurder:

Lease overeenkomsten waarbij de Groep optreedt als verhuurder vertegenwoordigen uitsluitend operationele leasing in de vorm van (onder)verhuur van panden en ruimten aan huisartsen en huisartspraktijken.

De toekomstige minimale lease ontvangsten zijn als volgt:

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Termijnen vervallend binnen 1 jaar	4.002	4.545
Termijnen vervallend tussen 1 en 5 jaar	9.946	10.022
Termijnen vervallend na 5 jaar	3.372	3.028
Lease- en huuropbrengsten	17.320	17.595

Gedurende het boekjaar 2017/18 werd een huuropbrengst van EUR 4,4 miljoen (2016/17: EUR 3,6 miljoen) in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Overige niet uit de balans blijkende verplichtingen

Per 31 januari 2018 zijn er garanties aan ING Commercial Finance ter hoogte van circa EUR 91,6 miljoen (31 januari 2017: EUR 96,9 miljoen). Deze garanties hangen samen met de lopende kredietfaciliteit en zijn afgegeven over een deel van de handelsdebiteuren. De Groep heeft de beschikking over een kredietfaciliteit van EUR 100,0 miljoen (31 januari 2017: EUR 100,0 miljoen), waar per 31 januari 2018 voor EUR 145 gebruik van gemaakt werd (31 januari 2017: EUR 477).

33 Verbonden partijen

Moedermaatschappij

Per 1 december 2010 heeft PHOENIX Pharma SE 45% van haar 100% (indirecte) belang overgedragen aan McKesson Europe AG (voorheen: Celesio AG) als onderdeel van de overname door de Brocacef Groep van LLOYDS Nederland BV. PHOENIX Pharma SE en McKesson Europe AG (voorheen: Celesio AG) zijn de 2 aandeelhouders die alle uitgegeven en uitstaande aandelen in het kapitaal van Brocacef Groep NV (indirect) houden overeenkomstig het volgende schema:

Aandeelhouders	Normale aandelen A	Normale aandelen B	Totaal aandelen
PHOENIX Pharma SE (via PHOENIX PIB Dutch Holding BV)	140.077 (100%)	0 (0%)	140.077 (55%)
McKesson Europe AG (voorheen: Celesio AG)	0 (0%)	114.608 (100%)	114.608 (45%)
Totaal	140.077 (100%)	114.608 (100%)	254.685 (100%)

Bestuur en raad van commissarissen

De beloning van bestuur en raad van commissarissen is opgenomen onder noot 50 van de enkelvoudige jaarrekening. De beloning zoals vermeld onder noot 50 van de enkelvoudige jaarrekening wijkt niet af van de geconsolideerde cijfers.

Financiering

De Groep is onder andere gefinancierd door middel van een door de moedermaatschappij, PHOENIX PIB Dutch Holding BV, verstrekte lening. Per 31 januari 2018 was er sprake van een lening ter hoogte van EUR 282,7 miljoen (31 januari 2017: EUR 282,7 miljoen). Over het boekjaar 2017/18 bedroeg de interest over de verstrekte lening EUR 9.987 (2016/17: EUR 8.173), waarvan per 31 januari 2018 nog EUR 780 open stond (31 januari 2017: EUR 107).

Daarnaast heeft de Groep een rekening courantkrediet bij de verbonden partij PHOENIX PIB International Beteiligungs GmbH. Per 31 januari 2018 is er echter sprake van een vordering op PHOENIX PIB International Beteiligungs GmbH ter hoogte van EUR 17,8 miljoen (31 januari 2017: 8,6 miljoen vordering).

Over het boekjaar 2017/18 bedroeg de interest over de rekening courant EUR 992 (2016/17: EUR 249), waarvan per 31 januari 2018 nog EUR 113 open stond (31 januari 2017: EUR 70).

Prijzen tussen verbonden partijen worden bepaald op een arm’s length basis, waarbij uitgegaan wordt van marktconforme prijzen en tariefstellingen.

Overige transacties met verbonden partijen

	Transactiewaarde		Uitstaand saldo	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Verkoop (beheers-) diensten				
PHOENIX PIB Dutch Holding BV	48	47	-	-
PHOENIX PIB Finance BV	57	59	-	-
PHOENIX PIB Dutch Finance BV	59	48	-	-
Verkoop van goederen				
Tamro Finland	247	252	22	61
PHOENIX Pharma Einkauf GmbH	366	139	-	5
Geassocieerde deelnemingen	10.224	8.472	1.179	1.855
Inkoop van goederen				
PHOENIX Pharma Einkauf GmbH	257	695	96	8
PHOENIX Healthcare Distribution Ltd	3.298	1.389	201	192
PHOENIX Pharma SAS	1.578	976	118	20
PHOENIX Arzneiwarengrosshandlung GmbH	356	208	12	4
PHOENIX Pharma Zrt	181	93	-	-

34 Groepsentiteiten

Groepsmaatschappijen

De volgende entiteiten zijn volledig meegeconsolideerd per 31 januari 2018:

Naam	Land van vestiging	Belang	
		2017/18	2016/17
Brocacef Groep NV	Nederland	100%	100%
Brocacef BV	Nederland	100%	100%
Brocacef Facilitair Bedrijf BV	Nederland	100%	100%
BENU Nederland BV	Nederland	100%	100%
BENU Apotheken BV	Nederland	100%	100%
Farmassure Vastgoed BV	Nederland	100%	100%
Brocacef Supplies & Services BV	Nederland	100%	100%
Brocacef Centrale Diensten BV	Nederland	100%	100%
BENU Direct BV	Nederland	100%	100%
Brocacef Ziekenhuisfarmacie BV	Nederland	100%	100%
Brocacef Maatmedicatie BV	Nederland	100%	100%
Brocacef Healthcare Logistics BV (voorheen: Mediq Pharma Logistics BV)	Nederland	100%	100%
Apoth. Menheerse-Sint Joris BV	Nederland	100%	100%
Apotheek Gorinchem BV	Nederland	100%	100%

Naam	Land van vestiging	Belang	
		2017/18	2016/17
Apotheek Nijmegen BV	Nederland	100%	100%
Apotheek Straver BV	Nederland	100%	51%
Apotheek Vught BV	Nederland	100%	100%
Apotheken Dordrecht BV	Nederland	100%	100%
Auw Yang Apotheek BV	Nederland	100%	100%
BENU Apotheek Wehl en Kilder BV	Nederland	100%	0%
Brocacef Healthcare Services BV	Nederland	100%	0%
Centrumapotheek Enkhuizen BV	Nederland	100%	100%
Declacare BV	Nederland	100%	0%
Hold. Ap. Soest-Hoevelaken BV	Nederland	100%	100%
Holding Apoth. Badhoevedorp BV	Nederland	100%	100%
Holding Apotheek Beckers BV	Nederland	100%	100%
Holding Apotheek Dirksland BV	Nederland	100%	100%
Holding Apotheek Oostgaarde BV	Nederland	100%	100%
Holding Apotheek Uithoorn BV	Nederland	100%	100%
Holding Apotheken Helmond BV	Nederland	100%	100%
Retail E-Commerce BV	Nederland	100%	0%
Vormalig Apotheek Dordrecht BV (voorheen: Chee Holding BV)	Nederland	100%	35%
Apotheek IJsselmonde VOF	Nederland	90%	90%
VOF Apoth Menheerse-Sint Joris	Nederland	80%	80%
Tielse Apotheken BV	Nederland	79%	79%
Apotheek Overvecht BV	Nederland	75%	75%
Thure Apotheken VOF	Nederland	74%	74%
VOF Apotheken Soest-Hoevelaken	Nederland	70%	70%
VOF De Gulden Scarabee	Nederland	70%	70%
Apotheek Van Rijn BV	Nederland	67%	67%
VOF Apotheek Badhoevedorp	Nederland	67%	67%
VOF Apotheek Gorinchem	Nederland	67%	67%
VOF Apotheek Oostgaarde	Nederland	67%	67%
Apotheek Enkhuizen VOF	Nederland	60%	60%
Apotheek Gorecht BV	Nederland	55%	55%
VOF Apotheek Dirksland	Nederland	51%	51%
Apotheek Oud-West VOF	Nederland	50%	51%
Apotheek Achtse Barrier BV*	Nederland	0%	100%
Apotheek De Huet BV*	Nederland	0%	100%
Apotheek De Meern BV*	Nederland	0%	100%
Apotheek Helleman BV**	Nederland	0%	100%

Naam	Land van vestiging	Belang	
		2017/18	2016/17
Apotheek Klundert BV**	Nederland	0%	100%
Apotheek Overkapel BV*	Nederland	0%	100%
Apotheek Stadsweiden BV*	Nederland	0%	100%
Apotheek Thung BV*	Nederland	0%	100%
Apotheek Wezep BV*	Nederland	0%	100%
Apotheken Tiel Holding BV*	Nederland	0%	100%
Brocacare BV*	Nederland	0%	100%
Holding Ap. Hollands Kroon BV*	Nederland	0%	100%
Holding Apotheek IJsselveld BV*	Nederland	0%	100%
Holding Charloische Apoth. BV*	Nederland	0%	100%
K.Y. Auw Yang Holding BV*	Nederland	0%	100%
Lamberts BV*	Nederland	0%	80%
Mediq Apotheken Beheer BV*	Nederland	0%	100%
Mediq Apotheken BV*	Nederland	0%	100%
Mediq Apotheken Nederland*	Nederland	0%	100%
Mediq Central Filling Apotheek BV*	Nederland	0%	100%
Mediq Deelnemingen BV*	Nederland	0%	100%
Mediq Farma BV*	Nederland	0%	100%
Mediq Systemfarma BV*	Nederland	0%	100%
Mediq Vastgoed BV*	Nederland	0%	100%
Mediveen Apotheek BV*	Nederland	0%	100%
Polyfarma BV*	Nederland	0%	100%
Singel Apotheek Marsdijk BV*	Nederland	0%	100%
Stadsapothek Jeurde BV*	Nederland	0%	100%
VOF Apotheek Beckers**	Nederland	0%	51%
VOF Apotheek Hollands Kroon**	Nederland	0%	67%
VOF Apotheek IJsselveld*	Nederland	0%	51%
VOF Charloische Apotheken*	Nederland	0%	67%

* Zijn juridisch gefuseerd/geliquideerd
** Zijn in het boekjaar 2017/18 verkocht

Investeringen in geassocieerde deelnemingen

De volgende entiteiten zijn verantwoord als investeringen in geassocieerde deelnemingen:

Naam	Land van vestiging	Belang	
		2017/18	2016/17
Apotheek America CV	Nederland	35%	35%
Fernandes Farma BV	Nederland	35%	35%
OpEx Holding BV	Nederland	35%	35%
Pijnenburg Farmacie BV	Nederland	28%	28%
Farmaceutisch Centrum Maxima BV	Nederland	35%	35%
Euro Registratie Collectief BV	Nederland	50%	33%
Gezondheidscentrum Woldzoom Beheer BV	Nederland	20%	20%
Polikl. Apoth. Lievensberg BV	Nederland	50%	50%
Apotheek Willekens VOF	Nederland	50%	50%
Apotheek Binnendijk VOF**	Nederland	50%	49%
Apotheek Danielsplein BV**	Nederland	50%	30%
BENU Apotheek Waterlinie VOF (voorheen: Mediq Apotheek Waterlinie VOF)	Nederland	55%	55%
Apotheek Heer BV*	Nederland	0%	49%
Apotheek De Eendracht VOF*	Nederland	0%	50%

* Zijn in het boekjaar 2017/18 verkocht
** Belang uitgebreid gedurende boekjaar 2017/18

35 Gebeurtenissen na de balansdatum

Na balansdatum (31 januari 2018) hebben een tweetal aankooptransacties plaatsgevonden, de aankoop van een apotheek en een online dienstverlener. De totale aankoopprijs bedraagt EUR 5,6 miljoen waarvan de goodwill EUR 5,1 miljoen bedraagt, welke gefinancierd wordt uit eigen middelen.

Er hebben verder geen materiële gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

Enkelvoudige balans
(vóór resultaatbestemming)

		2017/18	2016/17
	Noot	EUR 1.000	EUR 1.000
		EUR 1.000	EUR 1.000
Vaste activa			
Immateriële activa	38	432.601	431.480
Financiële vaste activa	39	314.761	218.498
Totaal vaste activa		747.362	649.978
Vlottende activa			
Vorderingen	40	244.447	236.394
Totaal vlottende activa		244.447	236.394
Totaal activa		991.809	886.372
Eigen vermogen			
Geplaatst aandelenkapitaal		25.469	25.469
Agio		247.104	247.104
Statutaire reserves		1.688	1.671
Overige reserves		145.816	135.172
Goodwill ivm meerderheidbelang		(3.279)	-
Onverdeeld resultaat		32.490	16.401
Totaal eigen vermogen		449.288	425.817
Voorzieningen	42	60.150	40.192
Langlopende schulden	43	282.735	282.735
Kortlopende schulden	44	199.636	137.628
Totaal eigen vermogen en verplichtingen		991.809	886.372

* Waar nodig is de presentatie van de cijfers van voorgaande periode aangepast in lijn met de presentatie van de cijfers van de huidige periode.

Enkelvoudige winst-en-verliesrekening

		2017/18	2016/17
	Noot	EUR 1.000	EUR 1.000
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen na belastingen*	39	53.858	39.894
Overig resultaat na belastingen*		(21.368)	(23.493)
Nettoresultaat		32.490	16.401

* Waar nodig is de presentatie van de cijfers van voorgaande periode aangepast in lijn met de presentatie van de cijfers van de huidige periode.

Toelichting op de
enkelvoudige jaarrekening

36 Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de jaar-rekening 2017/18 van Brocacef Groep NV (‘de Vennoot-schap’). De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld volgens Titel 9 BW 2 met gebruik van de waarderingsgrondslagen zoals uiteengezet in de geconsolideerde jaarrekening.

Ten aanzien van de enkelvoudige winst-en-verliesrekening van de Vennootschap is gebruikgemaakt van de vrijstelling ingevolge artikel 2:402 Boek 2 BW.

37 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De Vennootschap maakt voor de bepaling van de grond-slagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling van haar enkelvoudige jaarrekening gebruik van de optie die wordt geboden in artikel 2:362 lid 8 BW. Dit houdt in dat de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling (hierna ‘waarderings-grondslagen’) van de enkelvoudige jaarrekening van de Vennootschap gelijk zijn aan de grondslagen die voor de geconsolideerde IFRS jaarrekening zijn toegepast. Hierbij worden deelnemingen, waarop invloed van betekenis wordt uitgeoefend, op basis van de netto vermogenswaarde gewaardeerd. Deze geconsolideerde IFRS jaarrekening is opgesteld volgens de door de International Accounting Standards Board vastgestelde en door de Europese Unie aanvaarde standaarden. Verwezen wordt naar pagina 34 tot en met 46 voor een beschrijving van deze grondslagen.

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de Vennootschap in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de Vennootschap en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

38 Immateriële activa

Immateriële activa heeft geheel betrekking op goodwill, waarvan het verloop als volgt wordt weergegeven:

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand per 1 februari	431.480	45.432
Verkregen via acquisitie	1.925	386.376
Verkoop	(804)	(328)
Boekwaarde per 31 januari	432.601	431.480

39 Financiële vaste activa

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	314.418	218.291
Andere deelnemingen	343	207
	314.761	218.498

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Deelnemingen in groepsmaatschappijen	Andere deelnemingen	Vorderingen op andere deelnemingen	Totaal
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand per 31 januari 2016	214.877	97	140	215.114
Verkregen via Acquisitie	(19.997)	-	-	(19.997)
Aandeel in resultaat deelnemingen	39.784	110	-	39.894
Ontvangen dividend deelnemingen	(16.373)	-	-	(16.373)
Ontvangen aflossingen op leningen	-	-	(140)	(140)
Stand per 31 januari 2017	218.291	207	-	218.498
Verkregen via Acquisitie	(3.279)	-	-	(3.279)
Juridische fusie dochters	45.684	-	-	45.684
Aandeel in resultaat deelnemingen	53.722	136	-	53.858
Stand per 31 januari 2018	314.418	343	-	314.761

De Vennootschap staat aan het hoofd van de Groep en heeft kapitaalbelangen zoals genoemd in [noot 34](#).

De andere deelnemingen betreft een deelneming in Farmaceutisch Centrum Máxima BV waarin de Vennootschap een belang heeft van 35%.

40 Vorderingen

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Vorderingen op groepsmaatschappijen	208.458	221.054
Vorderingen op verbonden partijen	17.762	8.642
Vooruit betaalde belastingen	18.227	6.698
	244.447	236.394

De post vorderingen op groepsmaatschappijen betreft voor EUR 208,5 miljoen (2016/17: EUR 221,1 miljoen) rekening-courantverhoudingen met groepsmaatschappijen.

De vorderingen op verbonden partijen per 31 januari 2018 heeft betrekking op een rentedragende vordering op PHOENIX PIB International Beteiligungs GmbH (31 januari 2017: EUR 8.642). De vordering wordt verstrekt tegen een marktconforme interest, zijnde EURIBOR plus 312,0 basispunten.

Vooruit betaalde belastingen hebben betrekking op door de vennootschap, als hoofd van de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting, afgedragen vennootschapsbelasting. Met de groepsmaatschappijen wordt de belastinglast eens per jaar afgewikkeld op basis van behaalde resultaten.

41 Eigen vermogen

Mutatieoverzicht van het eigen vermogen

	Toe te rekenen aan eigenaars van de Vennootschap						Minderheidsbelang	Totaal eigen vermogen
	Aandelenkapitaal	Agio	Statutaire reserve	Overige Reserves	Resultaat boekjaar	Totaal		
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand per 31 januari 2016	25.469	97.326	1.654	123.211	19.964	267.624	-	267.624
Verdeling winst boekjaar 2015/16	-	-	17	19.947	(19.964)	-	-	-
Transacties met aandeelhouders:								
Dividend 2015/16	-	-	-	(7.986)	-	(7.986)	-	(7.986)
Agioستorting	-	149.778	-	-	-	149.778	-	149.778
Resultaat na belastingen 2016/17	-	-	-	-	16.401	16.401	-	16.401
Stand per 31 januari 2017	25.469	247.104	1.671	135.172	16.401	425.817	-	425.817

	Toe te rekenen aan eigenaars van de Vennootschap						Minderheidsbelang	Totaal eigen vermogen
	Aandelenkapitaal	Agio	Statutaire reserve	Overige Reserves	Resultaat boekjaar	Totaal		
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand per 31 januari 2017	25.469	247.104	1.671	135.172	16.401	425.817	-	425.817
Verdeling winst boekjaar 2016/17	-	-	17	16.384	(16.401)	-	-	-
Acquisitie van meerderheidsbelangen zonder wijziging van zeggenschap	-	-	-	(3.279)	-	(3.279)	-	(3.279)
Transacties met aandeelhouders:								
Dividend 2016/17	-	-	-	(5.740)	-	(5.740)	-	(5.740)
Agioستorting	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat na belastingen 2017/18	-	-	-	-	32.490	32.490	-	32.490
Stand per 31 januari 2018	25.469	247.104	1.688	142.537	32.490	449.288	-	449.288

Geplaatst aandelenkapitaal

	Aandelen A		Aandelen B		Totaal	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
	x 1.000	x 1.000	x 1.000	x 1.000	x 1.000	x 1.000
Uitstaand per 1 februari	14.008	14.008	11.461	11.461	25.469	25.469
Uitstaand per 31 januari – volgestort	14.008	14.008	11.461	11.461	25.469	25.469

Gewone aandelen

Gewone aandelen worden geclassificeerd als eigen vermogen. De Vennootschap heeft twee soorten gewone aandelen, aandelen A en aandelen B. Alle aandelen zijn primair gelijk in rang met betrekking tot de resterende activa van de Vennootschap en de houders van aandelen zijn gerechtigd tot dividend zoals dit van tijd tot tijd wordt vastgesteld. Voorbehoud hierin zijn de afspraken die gemaakt zijn in verband met de aandelenruil tussen de aandeelhouders, PHOENIX Pharma SE (55%) en McKesson Europe AG (voorheen: Celesio AG) (45%), over de afwikkeling van diverse balansposten. Deze afspraken zijn contractueel vastgelegd en zullen worden verrekend middels de verdeling van dividend.

Agioreserve

De Agioreserve is gedurende het boekjaar 2017/18 niet gewijzigd.

Statutaire reserve

Statutaire reserve heeft betrekking op het eigen vermogen van Brocacef Ziekenhuisfarmacie BV en wordt jaarlijks gedoteerd met 1% indien en zover het resultaat dit toelaat.

Onverdeeld resultaat

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt voorgesteld het resultaat na belastingen over 2017/18 als volgt te bestemmen: een bedrag ad EUR 21,1 miljoen toevoegen aan de overige reserves en het resterende bedrag ad EUR 11,4 miljoen als dividend uit te keren.

	Vorderingen		Verplichtingen	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Materiële vaste activa	-	-	1.841	2.201
Immateriële activa	-	-	13.605	10.422
Herinvesteringsreserve	-	-	4.110	-
Voorzieningen	189	133	-	-
Overige posten	-	28	-	-
Totaal	189	161	19.556	12.623
Saldering van belastingvorderingen en -verplichtingen	(189)	(161)	(189)	(161)
Netto belasting(vorderingen)/ -verplichtingen	-	-	19.367	12.462

Van het resultaat na belastingen over het boekjaar 2016/17 is een bedrag ad EUR 11,0 miljoen ten gunste van de overige reserves gebracht en op 30 juni 2017 is EUR 5,7 miljoen naar rato uitgekeerd aan beide aandeelhouders als dividend.

42 Voorzieningen

De post voorzieningen heeft betrekking op latente belastingverplichtingen en leningen op deelnemingen met een negatief eigen vermogen.

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Latente belastingverplichtingen	19.367	12.462
Voorziening deelnemingen met negatieve waarde	40.783	27.730
	60.150	40.192

Latente belastingverplichtingen

De voorziening op latente belastingverplichtingen betreft het gesaldeerde saldo van latente belastingvorderingen en latente belastingverplichtingen, indien zij betrekking hebben op belastingen geheven door dezelfde belastingautoriteit en indien er een recht is op gelijktijdige verrekening van actuele belastingvorderingen tegen actuele belastingverplichtingen. De post voorzieningen heeft een langlopend karakter en is als volgt opgebouwd:

Voorziening deelnemingen met negatieve waarde

Voorziening is getroffen voor deelnemingen met negatieve waarde waarvoor een 403-verklaring afgegeven is door Brocacef Groep NV. Het verloop van de voorzieningen is als volgt geweest:

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand per 1 februari	27.730	7.629
Negatief resultaat deelnemingen	13.053	20.101
Boekwaarde per 31 januari	40.783	27.730

43 Langlopende schulden

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Lening van verbonden partijen	282.735	282.735
	282.735	282.735

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand 1 februari	282.735	20.000
Opgenomen gelden	-	402.735
Aflossingen	-	(140.000)
Stand per 31 januari	282.735	282.735

Per ultimo boekjaar bestaan de langlopende leningen voor EUR 282.735 (31 januari 2017: EUR 282.735) uit een door PHOENIX PIB Dutch Holding B.V. verstrekte lening met een looptijd tot 31 december 2019. De door PHOENIX PIB Dutch Holding BV verstrekte lening is verstrekt tegen een marktconforme interest en wel tegen EURIBOR plus 332,0 basispunten.

44 Kortlopende schulden

	2017/18	2016/17
	EUR 1.000	EUR 1.000
Schulden aan groepsmaatschappijen	197.644	136.951
Schulden aan verbonden partijen	892	177
Overige schulden	1.100	500
	199.636	137.628

De schulden aan groepsmaatschappijen betreft rekening-courantverhoudingen met groepsmaatschappijen.

De schulden aan verbonden partijen betreft nog te betalen interest op verstrekte leningen.

De overige schulden hebben betrekking op afwikkeling van acquisities.

45 Financiële instrumenten

Algemeen

De Groep is uit hoofde van het gebruik van financiële instrumenten blootgesteld aan de volgende risico's:

- ✓ kredietrisico
- ✓ liquiditeitsrisico
- ✓ marktrisico

In de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening (noot 5) wordt informatie gegeven over de blootstelling van de Vennootschap aan elk van de hierboven genoemde risico's, de doelstellingen, grondslagen en procedures van de Vennootschap voor het beheren en meten van deze risico's alsmede het kapitaalbeheer van de Vennootschap.

Deze risico's, doelstellingen, grondslagen en procedures voor het beheren en meten van deze risico's alsmede het kapitaalbeheer zijn van overeenkomstige toepassing op de enkelvoudige jaarrekening van Brocacef Groep NV. Daarnaast zijn onderstaand nadere kwantitatieve toelichtingen opgenomen.

Reële waarde

De reële waarde van de in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Voor nadere informatie wordt verwezen naar de toelichting onder noot 4.

46 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Hoofdelijke aansprakelijkheid en garanties

De Vennootschap heeft verklaringen van hoofdelijke aansprakelijkheid afgegeven voor uit rechtshandelingen van Nederlandse geconsolideerde deelnemingen voortvloeiende schulden.

Daarenboven zijn per einde boekjaar 2017/18 garanties aan ING Commercial Finance afgegeven ten behoeve van een geconsolideerde deelneming voor circa EUR 91,6 miljoen (31 januari 2017: EUR 96,9 miljoen). Deze garanties hangen samen met de lopende kredietfaciliteit en zijn afgegeven over een deel van de handelsdebiteuren. De Groep heeft de beschikking over een kredietfaciliteit van 100,0 miljoen (31 januari 2017: EUR 100,0 miljoen), waar per 31 januari 2018 voor EUR 145 gebruik van gemaakt werd (31 januari 2017: EUR 477).

Fiscale eenheid

De Vennootschap staat vanaf 1 december 2010 aan het hoofd van een fiscale eenheid voor de heffing van vennootschapsbelasting samen met haar belangrijkste 100% dochtermaatschappijen.

De Vennootschap staat tevens aan het hoofd van een fiscale eenheid voor de heffing van omzetbelasting met het overwegende deel van de dochterondernemingen.

Elk der vennootschappen is volgens de standaardvoorwaarden aansprakelijk voor te betalen belasting van alle bij de fiscale eenheid betrokken vennootschappen.

47 Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Dit betreft het aandeel van de Groep in de resultaten van haar deelnemingen, welke geheel door groepsmaatschappijen is gerealiseerd.

48 Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van EY zijn ten laste gebracht van de onderneming, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

2016/17	EY Accountants	Overig EY netwerk	Totaal EY
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Onderzoek van de jaarrekening	530	-	530
Andere controleopdrachten	-	-	-
Adviesdiensten op fiscaal terrein	-	-	-
Andere niet-controlediensten	16	-	16
	546	-	546

2017/18	EY Accountants	Overig EY netwerk	Totaal EY
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Onderzoek van de jaarrekening	476	-	476
Andere controleopdrachten	-	-	-
Adviesdiensten op fiscaal terrein	-	-	-
Andere niet-controlediensten	-	-	-
	476	-	476

49 Transacties met verbonden partijen

Moedermaatschappij

Door de 55% aandeelhouder PHOENIX PIB Dutch Holding BV is een langlopende lening verstrekt aan Brocacef Groep NV (noot 43) van EUR 282,7 miljoen (31 januari 2017: EUR 282,7 miljoen). Over het boekjaar 2017/18 bedroeg de interest over de verstrekte lening EUR 9.987 (2016/17: EUR 8.173), waarvan per 31 januari 2018 nog EUR 780 open stond (31 januari 2017: EUR 107).

Daarnaast heeft de Groep een rekening courantkrediet bij de verbonden partij PHOENIX PIB International Beteiligungs GmbH. Per 31 januari 2018 is er echter sprake van een vordering op PHOENIX PIB International Beteiligungs GmbH ter hoogte van EUR 17,8 miljoen (31 januari 2017: vordering ad 8,6 miljoen). Over het boekjaar 2017/18 bedroeg de interest over de rekening courant EUR 992 (2016/17: EUR 249), waarvan per 31 januari 2017 nog EUR 113 open stond (31 januari 2017: EUR 70).

50 Bezoldiging van bestuurders en commissarissen

Aan bezoldigingen met inbegrip van pensioenlasten als bedoeld in artikel 2:383, lid 1, BW, is in het boekjaar ten laste van de Vennootschap en groepsmaatschappijen gekomen voor bestuurders en voormalige bestuurders een bedrag van EUR 1.915 (2016/17: EUR 2.337), waarvan EUR 1.700 (2015/16: EUR 1.836) betrekking heeft op korte termijn beloningen en EUR 215 (2016/17: EUR 215) op pensioenlasten. Aan bezoldigingen van commissarissen en voormalige commissarissen is een bedrag van EUR 30 (2016/17: EUR 30) gedurende het boekjaar ten laste van de Vennootschap en groepsmaatschappijen gekomen, geheel betrekking hebbende op korte termijn beloningen.

Er zijn geen leningen, voorschotten of garanties aan de bestuurders en commissarissen verstrekt door de Vennootschap.

51 Gebeurtenissen na de balansdatum

Na balansdatum (31 januari 2018) hebben een tweetal aankooptransacties plaatsgevonden, de aankoop van een apotheek en een online dienstverlener. De totale aankoopprijs bedraagt EUR 5,6 miljoen waarvan de goodwill EUR 5,1 miljoen bedraagt, welke gefinancierd wordt uit eigen middelen.

Er hebben verder geen materiële gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

Maarssen, 17 mei 2018
de groepsdirectie: de raad van commissarissen:

P.W.H. de Jong, voorzitter
J.P. Eeken
B.E. Tolhuisen
W.G. Mulder
O.T. Windholz, voorzitter
B.S. Tyler
S.W. Herfeld
R.H.A. Sorel

Overige gegevens

Statutaire bepalingen inzake resultaatsbestemming
Ingevolge artikel 26 van de statuten van de Vennootschap staat de winst ter beschikking van de algemene vergadering van aandeelhouders, die deze geheel of gedeeltelijk kan bestemmen tot vorming van – of storting in – een of meer algemene of bijzondere reservefondsen.

De Vennootschap kan aan de aandeelhouders en andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover het eigen vermogen groter is dan het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant
De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de algemene vergadering van aandeelhouders en raad van commissarissen van Brocacef Groep NV

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening eindigend op 31 januari 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 januari 2018 van Brocacef Groep NV te Maarssen gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde en de enkelvoudige jaarrekening.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Brocacef Groep NV op 31 januari 2018 en van het resultaat en de kasstromen over de periode 1 februari 2017 tot en met 31 januari 2018 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU-IFRS) en met Titel 9 Boek 2 BW;
- geeft de in dit jaarverslag opgenomen enkelvoudige jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Brocacef Groep NV op 31 januari 2018 en van het resultaat over de periode 1 februari 2017 tot en met 31 januari 2018 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde balans per 31 januari 2018;
- de volgende overzichten over de periode 1 februari 2017 tot en met 31 januari 2018: de geconsolideerde winst-en-verliesrekening, het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat, het geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht;
- de toelichting met een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De enkelvoudige jaarrekening bestaat uit:

- de enkelvoudige balans per 31 januari 2018;
- de enkelvoudige winst-en-verliesrekening over de periode 1 februari 2017 tot en met 31 januari 2018;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Brocacef Groep NV zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Profiel;
- Bericht van de voorzitter van de groepsdirectie;
- Verslag van de raad van commissarissen;
- Verslag van de groepsdirectie;
- De overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De groepsdirectie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van de groepsdirectie en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de groepsdirectie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De groepsdirectie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met EU-IFRS en met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de groepsdirectie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de groepsdirectie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de groepsdirectie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet de groepsdirectie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de groepsdirectie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De groepsdirectie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften

en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de groepsdirectie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de groepsdirectie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 17 mei 2018

Ernst & Young Accountants LLP

drs. A.B.E. Laan RA

Samenstelling van de groepsdirectie en raad van commissarissen

De groepsdirectie wordt gevormd door:

P. W. H. de Jong, voorzitter
Geboortedatum 21 juli 1961
Datum van benoeming 1 maart 2014

J.P. Eeken
Geboortedatum 13 september 1954
Datum van benoeming 25 april 1997

B.E. Tolhuisen
Geboortedatum 25 maart 1970
Datum van benoeming 30 november 2010

W.G. Mulder
Geboortedatum 30 augustus 1962
Datum van benoeming 1 februari 2018

De raad van commissarissen wordt gevormd door:

O.T. Windholz, voorzitter
voorzitter van de directie van Phoenix Pharma SE
Geboortejaar 1966
Nationaliteit Duitse
Eerste benoeming 1 februari 2014
Huidige benoeming tot 1 februari 2018
Aandelenbezit Brocacef Groep nihil

S.W. Herfeld
directielid Phoenix Pharma SE
Geboortejaar 1967
Nationaliteit Duitse
Eerste benoeming 30 november 2010
Huidige benoeming tot 30 november 2018
Aandelenbezit Brocacef Groep nihil

B.S. Tyler
CEO McKesson Europe AG
Geboortejaar 1967
Nationaliteit Verenigde Staten van Amerika
Eerste benoeming 1 november 2016
Huidige benoeming tot 1 november 2020
Aandelenbezit Brocacef Groep nihil

R.H.A. Sorel
Geboortejaar 1950
Nationaliteit Nederlandse
Eerste benoeming 1 september 2010
Huidige benoeming tot 1 september 2018
Aandelenbezit Brocacef Groep nihil

Belangrijkste deelnemingen

(naar de stand per 17 mei 2018)

BENU Apotheken BV
(inclusief Mediq Apotheken Beheer BV)
Exploitatie van apotheken en partnerformule.

Straatweg 2
3604 BB Maarssen

Directie:
E.R. Lip
Brocacef Groep NV

BENU Direct BV
Levering van medische hulpmiddelen aan patiënten thuis en in verpleeghuizen.

Straatweg 2
3604 BB Maarssen

Directie:
M.L. van den Berg
E.R. Lip
Brocacef Groep NV

BENU Nederland BV
Aankoop, verkoop en exploitatie van, alsmede het deelnemen in apotheken.

Straatweg 2
3604 BB Maarssen

Directie:
M.L. van den Berg
E.R. Lip
Brocacef Groep NV

Brocacef BV (inclusief Mediq Farma BV)
Brocacef Groothandel
Groothandel in geneesmiddelen en medische producten aan apotheekhoudenden.

Brocacef Zorglogistiek
Levering van geneesmiddelen en medische middelen, alsmede diensten op het gebied van inrichting, uitvoering en besturing van zorgprocessen rondom deze middelen aan zieken- en verpleeghuizen en consumenten.

Brocacef Veterinaire Diensten
Groothandel in diergeneesmiddelen ten behoeve van dierenartsen

Straatweg 2
3604 BB Maarssen

Directie:
N. van Esschoten.
B.G. Princée
R.M. Woning
Brocacef Groep NV

Brocacef Maatmedicatie BV (Inclusief Systemfarma BV)
Verpakking van geneesmiddelen ten behoeve van apotheken, zieken- en verpleeghuizen en consumenten.

Darwinstraat 31 b
6718 XR Ede

Touwslagerij 17
4762 AT Zevenbergen

Directie:
M.W.H. van de Loo
Brocacef Groep NV

Brocacef Supplies & Services BV
Handelsonderneming op het gebied van drukwerk, verpakkingen, apparatuur, consumentenartikelen en technische service ten behoeve van apotheken, ziekenhuizen en industrie.

Straatweg 2
3604 BB Maarssen

Directie:
R.H.B. Overbeek
Brocacef Groep NV

Brocacef Ziekenhuisfarmacie BV
Farmaceutische zorg- en dienstverlening ten behoeve van zorginstellingen en hun intra- en extramurale cliënten, alsmede het bieden van ondersteunende dienstverlening aan zorginstellingen.

De Amfoor 1
5807 GW Oostrum

Directie:
D.R.T. van Orsouw
Brocacef Groep NV

Brocacef Healthcare Logistics BV
Distributie en opslag van farmaceutische producten ten dienste van fabrikanten.

Basicweg 8
3821 BR Amersfoort

Directie:
H.H. Lantsheer
Brocacef Groep NV

